

FAGBLADET FOA

**STORT TEMA OM
EFTERUDDANNELSE**

SIDE 40

Bevægelsesglæde
**STOLE OG BORDE
ER DA TIL AT
KRAVLE PÅ**

SIDE 30

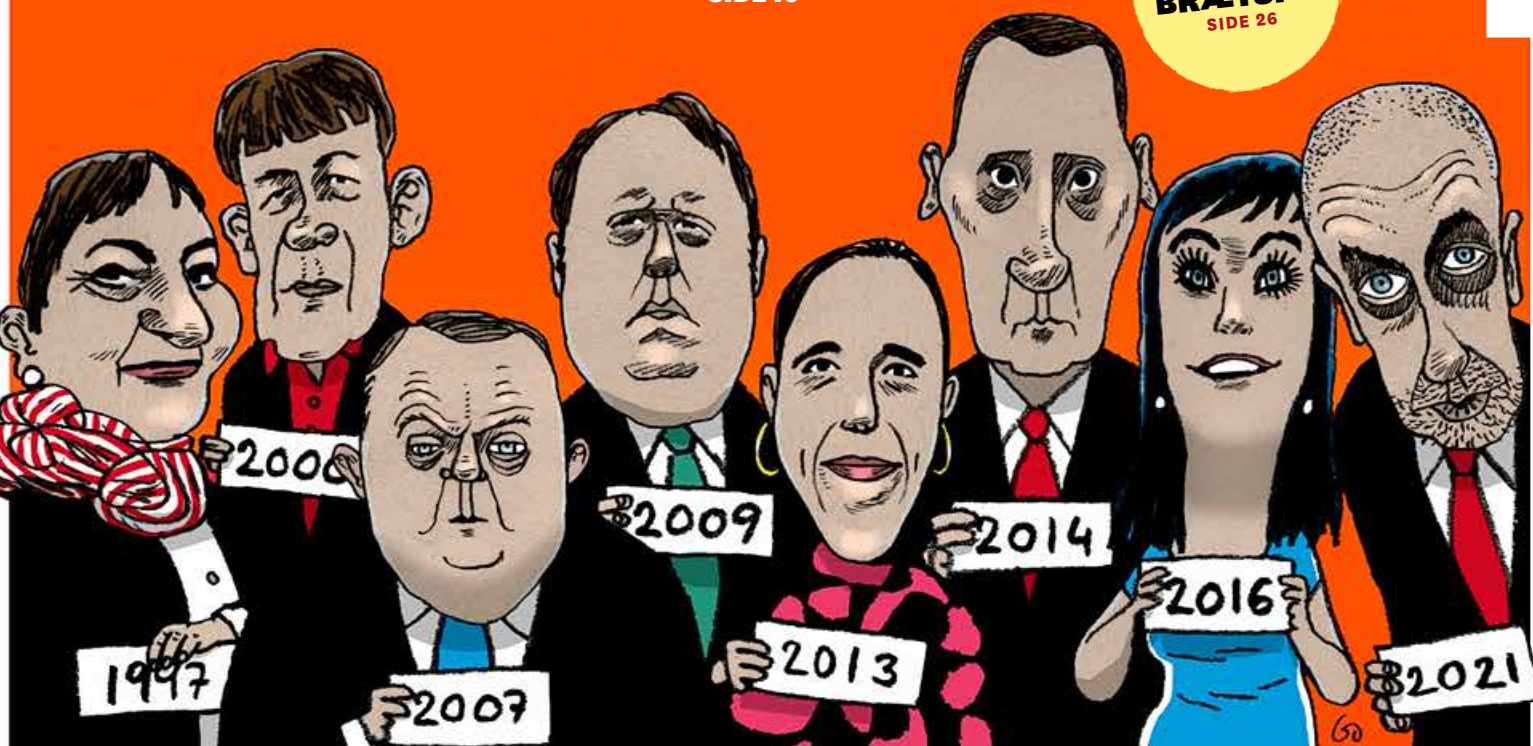
I 25 ÅR HAR SUNDHEDSMINISTRE TALT OM BEDRE PSYKIATRI

LYKKES DET DENNE GANG?

SIDE 10

**GRATIS
BRÆTSPIL**
SIDE 26

PÆDAGOGISK

Jeg har daglig kontakt med rigtig mange patienter og afspritter derfor mine hænder ofte i løbet af dagen. Dr. Warming basiscremen er min faste ven hver dag på mit arbejde.

” Diane Uwase
*mave- tarm kirurgisk
sygeplejerske*

DR. WARMING BASISCREME

– førstehjælpen til tør hud og afsprittede hænder

Dr. Warming basiscreme er en blødgørende og fugtbevarende 92% fedtcreme. Velegnet som hudpleje ved børneeksem, psoriasis, meget tørre hænder og sprækkede hæle. Virker kløestillende.

Dr. Warming Basiscreme er dansk produceret, indeholder kun 4 ingredienser og er testet på hudafdelingen på Bispebjerg Hospital.

drwarming.dk

– produktinformation og forhandlerliste

Nordic Consumer Health Danmark,
info@consumerhealth.dk

TEMA
**18 SIDER OM
PSYKIATRIEN**

SIDE 10

INDHOLD

- 4 Chefredaktørens leder**
- 6 Fag og fremtid**
Tidlig start i SFØ'en
- 10 TEMA En ny psykiatriplan**
Bryd den onde cirkel nu
- 14 TEMA Sønderparken**
Alt kan ske – hele tiden
- 18 TEMA Interview**
Dy Knudsen, kunstner og patient
- 22 TEMA Sundbyhus**
Har skrottet firkantede regler
- 26 TEMA Brætspil**
En dag i socialpsykiatrien
- 28 Formandens klumme & debat**
- 30 Snapshot**
På besøg i et bevægelsesmekka
- 34 Fagligt talt**
- 36 Brug FOA**
Timelønnet hentede 77.000 kr.
- 38 Kend din ret**
Sådan sikrer du dig som timelønnet
- 40 INDBLIK Efteruddannelse**
Stort tema om veje til faglig udvikling
- 49 Forskerzonen**
Udsathed
- 50 Faglig praksis**
Håndtering af børns sorg
- 52 A-kassen**
Ferie dagpenge
- 53 Min vej**
Fra teknisk tegner til køkkenleder
- 54 Quiz**
- 56 Det sker**
- 58 Kollegakram**
- 59 Mad på farten**

SNAPSHOT
BEVÆGELSES-
GLÆDE
SIDE 30

INDBLIK
GØR SOM ANJA:
BLIV DYGTIGERE
SIDE 40

”
**DET GØR MIG STOLT AT SE, AT VI HAR GJORT DEM KLAR TIL NÆSTE SKRIDT.
AT VI HAR GIVET BØRNE NE NOGLE VÆRKTØJER TIL LIVET. SIDE 6**

TRINE PEDERSEN
PÆDAGOGISK ASSISTENT

FOA

Ansv. chefredaktør Gitte Hejberg
gith@foa.dk · 46 97 24 58
Redaktionschef Morten Bruun
mobr@foa.dk · 46 97 23 97
Udgiver FOA · Staunings Plads 1-3
1790 København V · 46 97 26 26
foa.dk · foa@foa.dk

SIDSTE UDKALD FOR PSYKIATRIEN

VELKOMMEN | Det er snart to år siden, regeringen skød arbejdet med en 10-årsplan for udvikling af psykiatrien i gang. Man må inderligt håbe, at udspillet – og de formodet mærkbare forbedringer – er lige på trapperne.

Som Fagbladet FOA tidligere har dokumenteret, er psykiatrien flere steder presset helt i knæ. Borgere lider og bliver underbehandlet, og alt for mange af de knap 6.000 FOA-medlemmer, der arbejder på området, udsættes for vold og trusler.

I dette nummer har vi mødt en række ansatte inden for socialpsykiatrien, som tager vare på nogle af landets mest udsatte og syge mennesker. Vi kan dokumentere, at hele 31 socialpsykiatriske bosteder sidste år fik et eller flere strakspåbud af Arbejdstilsynet, fordi vold og trusler udgjorde en akut risiko for medarbejderne.

Ifølge ledende psykiatrisk overlæge Mikkel Rasmussen bliver politikerne nødt til at prioritere området økonomisk og opkvalificere personalet. Det kræver i den grad faglighed og viden at kunne håndtere mennesker, der kan være både misbrugende og psykotiske.

Vender politikerne så bare det blinde øje til? Tja, faktisk har skiftende sundhedsministre gennem de seneste årtier erkendt, at psykiatrien var i store problemer. Nuværende minister Magnus Heunicke har kaldt området "den største udfordring i vores sundhedsvæsen".

Men de psykisk syge borgere, deres pårørende og medarbejderne venter stadig. Kan de stole på, at der denne gang skabes en bedre psykiatri i Danmark? ★

Gitte Hejberg
GITTE HEJBERG
ANSV. CHEFREDAKTØR

”

VENDER POLITIKERNE SÅ BARE DET
BLINDE ØJE TIL?

@GITTEHEJBERG

LÆS MERE
OM EFTER-
UDDANNELSE
SIDE 40

HVAD MENER DU?

Får du den efteruddannelse, du har brug for?

AF SIMONE KJØLBYE-DAM

Jeg mangler ikke noget

Lars Ræbild Lassen
Portør på Aalborg
Universitetshospital

På min arbejdsplads får vi tilbudt en masse efteruddannelse. Alt fra hjælperøgdykker til brandvagter. Jeg er uddannelsesvejleder, hvor jeg også får tilbudt kurser, så jeg mangler ikke noget, som det ser ud nu.

Det bliver ikke prioriteret

Rikke Janni Ziegler
Social- og sundhedsassistent på
plejehjem, Fredensborg Kommune

Jeg er lige startet på et nyt plejehjem, og jeg har ikke fået tilbudt efteruddannelse endnu. Min oplevelse fra mine kolleger er, at det ikke er noget, der bliver prioriteret.

Med kurser undgår vi udlicitering

Poul Heidemann
Teknisk servicemedarbejder,
Holbæk Kommune

Vi gør os rigtig meget i kompetenceudvikling i Holbæk Kommune, så vi selv kan stå for de opgaver, der løbende kommer. Det betyder, at vi ikke skal udlicitere opgaverne til andre udbydere. Det er en prioritet, der kommer alle parter til gode.

ZBC

Vil du gøre en forskel for andre mennesker?

På ZBC er mulighederne mange

Tag kurser inden for almen fødevarehygiejne, medicinadministration eller anerkendende kommunikation i omsorgsarbejdet og gør en forskel.

ZBC. Vær med. Verden er til at forandre.

Følg os på

For lidt viden om tidlig SFO-start

Vi ved ikke, hvad det gør ved børnene, når de allerede som fire-årige begynder at forberede sig på skolen, advarer forskere.

AF MALIN SCHMIDT | FOTO: TOR BIRK TRADS

Mini-SFO, tidlig SFO eller forårs-SFO. I 56 procent af landets skoler starter børnene i SFO inden skolestart i august. En model, der er blevet mere almindelig og også bliver det fremover, viser tal fra EVA, Danmarks Evalueringsinstitut.

Dina Celia Madsen, der er områdechef for dagtilbud i EVA, peger på, at man skal være varsom med hvilken type skoleforberedelse, man laver, når flere og flere børn er yngre ved overgangen til SFO.

”Den tidlige skolestart er blevet en national tendens, men vi ved meget lidt om, hvordan det skoleforberedende arbejde tilrettelægges og endnu mindre om hvilken betydning, den tidlige skolestart har.”

Trygge relationer afgørende

Dagtilbudsloven slår fast, at der i børnenes sidste år i dagtilbuddet skal skabes sammen-

hæng til børnehaveklassen, men der er ingen detaljerede retningslinjer for, hvordan det arbejde skal se ud. Det betyder, at man i den bedste mening kan risikere at misforstå opgaven, mener Ane Bjerre Odgaard, der er lektor ved UC Syd og har skrevet ph.d. om overgangen.

”Der kommer let til at ske det, at barnet mødes tidligere med større krav, og at der forventes tidligere modning. Men der er ikke noget belæg for, at det er godt at lave skole-lignende aktiviteter,” siger hun og understreger, at det vigtigste er at prioritere leg og trygge relationer i overgangen til SFO og skole.

”Det kan for eksempel være at lave legeværksteder, hvor barnet flere gange møder de nye børn og voksne inden skiftet til SFO. Vi skal ikke undervurdere, at den tidlige SFO er en overgang mere, og overgangen kræver professionel opmærksomhed.” ★ MASCH@FOA.DK

PÆDAGOGISK ASSISTENT TRINE PEDERSEN:

DET ER VORES GULD, VI SENDER VIDERE

Der går en rød tråd gennem hele barnets liv i Daginstitution Brædstrup. Fra barnet starter i vuggestuen, over børnehaven, ind i før-SFO'en og til sidst i børnehaveklassen og skolen.

Den røde tråd hedder genkendelighed. For genkendelighed giver tryghed. Og tryghed gør børn klar til skolen.

”Det gælder pædagogisk indhold, og det gælder de ansigter, barnet møder,

og som følger med, når barnet skifter. Det er dét, der giver trygge og robuste børn, der er klar til næste skridt og har mod på at lære,” siger pædagogisk assistent Trine Pedersen.

Hun nævner som et eksempel Fri for mobberi-kufferten, som alle børn får udleveret allerede i vuggestuen og i distriktets dagpleje med hver sin bedsteven-bamse.

Kontinuitet skaber tryghed

Et år før skolestart begynder børnene på Kæmpe-stuen, som rummer de ældste børnehavebørn. Her følger personale med fra den stue, de hidtil tilhørte.

Tilsvarende ledsager personalet fra Kæmpe-stuen også børnene, når de et lille år senere langsomt begynder at blive sluset ind i på SFO'en. Først er de sammen på besøg en gang om ugen, og fra

Forskere anbefaler at prioritere leg, når børn starter tidligt i SFO'en. Det er også tilgangen i Daginstitution Brædstrup, hvor pædagogmedhjælper Trine Pedersen er stolt over at gøre børnene klar til næste skridt.

NORMERINGER OG TRIVSEL I SFO'ER SKAL UNDERSØGES

Ved finanslovsforhandlingerne i 2021 blevet det vedtaget, at der skal laves en undersøgelse af normeringerne i SFO'er, fritidshjem og klubber. Desuden har børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil (S) på et samråd om, hvorvidt tidlig SFO er en spareøvelse for kommunerne, bebudet en undersøgelse af trivsel og børnenes udvikling i tidlig SFO.

KILDE: BØRNE- OG UNDERVISNINGS-MINISTERIET

1. maj og starten i 0. klasse er de der fast.

Det sikrer, at der hele tiden er personale, børnene kender, der er en tæt dialog mellem gamle og nye ansigter, og de arbejder med samme, velkendte emner hele vejen rundt.

"Bedsteven-bamsen følger eksempelvis med, og ud fra den arbejder vi med følelser hele vejen op. Hvad sker der, når man er ked af det, hvordan ser man ud, når man er vred?" siger Trine Pedersen og understreger, at den faglige kontinuitet skaber tryghed for børnene.

"Det giver dem en følelse af, at det kan de sagtens klare. For de har set det før og får i sidste ende mod på det, de ikke har set før."

Markerer overgangene

Men skoleforberedelse i Daginstitution Brædstrup handler ikke om at sidde stille eller at lære at skrive sit navn.

"Legen er vores udgangspunkt. Selvfølgelig over vi for eksempel 'at vente på tur', men vi leger det ind," siger Trine Pedersen.

Og det er en stor dag, når barnet bliver rykket op i Kæmpe-stuen, og når de starter i SFO 1. maj med penaltus og skoletaske.

"Det gør mig stolt at se, at vi har gjort dem klar til næste skridt. At vi har givet børnene nogle værktøjer til livet. For det er det, vi i sidste ende gør. Det er vores guld, vi sender videre." ★

Endelig en rentestigning, der gør livet lidt bedre

Vi har fordoblet renten for de fleste af vores 460.000 medlemmer. I år får du en kontorente på hele 8,85 % på din pension* – det er mere end en fordobling i forhold til sidste år. Det er da en rentestigning, der gør livet lidt bedre.

Læs mere på pensam.dk/lidtbedre

Mindre udsving på din pension

Du har en pension med gennemsnitsrente.
Det betyder, at der er mindre udsving år for år.

Fokus på bæredygtige investeringer

Vi har fokus på ordentlige og bæredygtige
investeringer, der kan give gode afkast.

Alt overskud går til dig

Hos os er der ingen aktionærer, der skal tjene
penge på din pension. Alt overskud går til vores
medlemmer. Til dig.

PenSam
Gør livet lidt bedre

*Renten gælder i 2022 og kan ændres med en måneds varsel. Renten er før skat.

I mindst 25 år har skiftende sundhedsministre erkendt, at psykiatrien var i store problemer. Den nuværende er ingen undtagelse. Han kalder området ”den største udfordring i vores sundhedsvæsen”, mens Sundhedsstyrelsen bruger udtrykket ”en brændende platform”. Ifølge en ledende psykiatrisk overlæge er det sidste chance for at gøre noget. Ikke mindst socialpsykiatrien har brug for et løft. Her tager medarbejderne sig af nogle af de mest syge mennesker herhjemme. Fagbladet FOA har mødt nogle af dem, det hele handler om.

FOKUS ER SKREVET AF RASMUS HANDBERG OG MALIN SCHMIDT, RAHBN@FOA.DK, MASCH@FOA.DK | FOTO: ANNA CATHRINE LETH CHRISTIANSEN

**BRÆTSPIL:
EN DAG I SOCIAL-
PSYKIATRIEN**
SIDE 26

LEDENDE OVERLÆGES DOM OVER PSYKIATRIEN:

SIDSTE CHANCE FOR AT BRYDE DEN ONDE CIRKEL

**ANSATTE ALENE
I FARLIGE
SITUATIONER**
SIDE 12

**HER KAN UKENDTE
VIKARER ØDELÆGGE
HELE DAGEN**
SIDE 14

**MAN SKAL IKKE GÅ
ALENE MED PSYKISK
SYGDOM**
SIDE 18

**FIRKANTEDE
REGLER AFLØST
AF DIALOG**
SIDE 20

Ansatte alene i farlige situationer

Det psykiatriske system er udfordret, viser rapport fra Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen. Det er ikke mindst galt på socialpsykiatriske bosteder, hvor vold og trusler udløser påbud fra Arbejdstilsynet.

Ansatte på bosteder bliver blandt andet truet på livet og stukket med knive, afslører strakspåbud fra Arbejdstilsynet. Dyk ned i otte sager her: fagbladetfoa.dk/strakspaubud

2021 fik 31 socialpsykiatriske bosteder et eller flere strakspåbud af Arbejdstilsynet, fordi vold og trusler udgjorde en akut risiko for de ansatte.

Samlet blev det til 41 påbud, og i flere tilfælde kritiserede Arbejdstilsynet, at beboere ikke risikovurderes, og at ansatte ikke er tilstrækkeligt instrueret til opgaven.

Flere end halvdelen af tilfældene skyldes, at medarbejdere arbejder alene med beboere med kendt udadreagerende adfærd, viser Fagbladet FOAs gennemgang af tilsynets rapporter.

Vold og trusler er et tilbagevendende problem, men det er ikke beboerne, der skal drages til ansvar, pointerer Torben Hollmann, formand for Social- og Sundhedssektoren i FOA.

”Det er ikke de psykisk syge borgere og patienter, der er farlige. Det er de politikere, som ikke har taget ansvarlige beslutninger, der er farlige,” siger han.

Utilstrækkelig kvalitet

Tidligere i år kom Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen med en rapport, som viser, at hele det psykiatriske system – både behandlings- og socialpsykiatrien – er udfor-

dret af mangel på sammenhæng, specialiseret viden og kompetencer.

Rapporten tjener som anbefaling til regeringens kommende 10-årsplan for en bedre psykiatri. Rapporten konkluderer blandt andet, at utilstrækkelig kvalitet i socialpsykiatrien skaber en ’uacceptabel ulighed’, hvor mennesker med psykisk sygdom lever et markant kortere liv med mindre livskvalitet. Derfor handler en række af de mange anbefalinger om at løfte netop socialpsykiatrien.

Har afvist selvmordstruede patienter

Ifølge Mikkel Rasmussen, ledende overlæge på Psykiatrisk Afdeling Vejle og næstformand i Dansk Psykiatrisk Selskab, er psykiatrien gradvist blevet mere og mere presset i de 15 år, han har været ansat. Sengepladser er skåret væk med den konsekvens, at patienter udskrives, før de er færdigbehandlede, siger han.

”Jeg har selv prøvet at stå i en psykiatrisk modtagelse, hvor jeg måtte sige til de pårørende til en selvmordstruet patient, at der måske var en plads i morgen. Jeg har set rigtig mange groteske ting i min tid,” siger overlægen.

Det er sidste chance

En af de største udfordringer handler om rekruttering og fastholdelse af medarbejdere. Ifølge Sundhedsstyrelsen har 45 procent af medarbejderne i socialpsykiatrien ikke en social- eller sundhedsfaglig uddannelse.

Det viser ifølge Mikkel Rasmussen, at socialpsykiatrien er endt i en ond cirkel.

”Derfor bliver man nødt til at prioritere

Læs tidligere artikler om forholdene i psykiatrien: fagbladetfoa.dk/vold-i-psykiatrien

området økonomisk og opkvalificere personalet. Det vil give både faglig stolthed og mere tryghed. For det er et problem, at så mange er ufaglærte på steder, hvor nogle af landets mest syge mennesker bor. De kan være både misbrugende og psykotiske. Det kræver faglighed og viden at kunne håndtere det arbejde,” siger Mikkel Rasmussen.

Han betragter regeringens kommende udspil som sidste chance for at bryde den onde cirkel.

”Sundhedsstyrelsen har været meget klar i retorikken om den brændende platform og behovet for en ambitiøs indstas. Det er nu, det gælder.”

”

JEG HAR SET RIGTIG MANGE GROTESKE TING I MIN TID

MIKKEL RASMUSSEN

LEDENDE OVERLÆGE PÅ PSYKIATRISK CENTER VEJLE

Minister lover mere faglighed

Social- og ældreminister Astrid Krag gør det i et skriftligt svar til Fagbladet FOA klart, at ingen skal arbejde alene med udadreagerende borgere, hvor der kan være farlige situationer.

”Vi har målrettet den voldsforebyggende indsats fra Socialstyrelsens indsatsteam mod de botilbud, som har særlige udfordringer,” skriver ministeren og hæfter sig ved, at regeringen i den kommende plan agter at sikre de rigtige specialiserede tilbud til borgere med svær psykisk sygdom.

”Først og fremmest skal tilbuddene have den rette faglighed og rette bemanding til at tage sig af de konkrete beboere. Er man ikke i stand til for eksempel at have to på vagt hos borgere, hvor der kan opstå farlige situationer, så skal man ikke tage imod borgere, der er i den målgruppe,” skriver Astrid Krag. ★

LYKKES DET NU?

Hvorfor skal patienter, pårørende og medarbejdere stole på, at der denne gang skabes en bedre psykiatri?

Astrid Krag

Social- og ældreminister

”Psykiatrien har været underprioriteret i alt for mange år, og det kræver en stor indsats at få det vendt. Men vi er i gang. På vores første finanslov afsatte vi 600 millioner

kroner årligt til et løft af psykiatrien og flere sengepladser. Vi har løftet den kommunale og regionale økonomi med 8,6 milliarder kroner. Og lavet den faglige forberedelse af en 10-årsplan for psykiatrien, som blandt andet skal se på samarbejdet mellem behandlings- og socialpsykiatrien.”

Mikkel Rasmussen

Ledende overlæge, Psykiatrisk Afdeling Vejle, og næstformand i Dansk Psykiatrisk Selskab

”Selvfølgelig har jeg en bekymring, for der har været både en psykiatriplan 1 og 2, hvor man endte med at pille få ting ud i stedet for at gøre det helhjertet. Men grunden til,

at jeg denne gang har et håb, er, at det er første gang, at Sundhedsstyrelsen så markant beskriver de udfordringer, der er i psykiatrien. Der er en ny retorik om problemerne. Politikerne ved godt, at det her er et problem. Der er hele vejen rundt en erkendelse af, at man ikke har gjort det godt nok. Regeringen er gået til valg på det her, så mange ting peger på, at det bliver svært ikke at gøre noget seriøst denne gang.”

Torben Hollmann

Social- og Sundhedssektorformand i FOA

”Denne gang er der et gennemarbejdet oplæg til politikerne samtidig med, at der i den brede befolkning er tilslutning til, at nu må vi handle. Vi har talt om det

så længe, så nu bliver man nødt til at gøre noget, fordi det er blevet så tydeligt, at det ikke er godt nok. Man kan sige, at man er blevet moden til det rent politisk, fordi man ikke længere kan holde ud at se på, hvad der foregår.”

EN DAG PÅ SØNDERPARKEN

Her kan en ukendt vikar ødelægge hele dagen

Det er blevet svært at rekruttere, svært at skaffe vikarer, svært at planlægge vagter under ferier, kurser og sygdom. Det er bostedet **Sønderparkens** største hovedpine i et arbejde, hvor borgerne er afhængige af relationen og af samme kendte ansigter, for at udviklingen ikke falder på gulvet.

På det regionale socialpsykiatriske bosted Sønderparken i Hornsyld bor 35 mennesker med diagnoser som skizofreni, personlighedsforstyrrelser, psykoser og spiseforstyrrelser side om side i små lejligheder.

De er mennesker, der enten spiser for lidt, for meget eller kaster det hele op igen. Mennesker, der hører stemmer, ingen andre hører, og ser ting, ingen andre ser. Mennesker, der føler sig forfulgte. Med grænser og følelsesmønstre andre har svært ved at forstå. Det er mennesker, der for tre, fire og fem år siden havde været indlagt på hospitalets psykiatriske afdelinger, men nu lever på bosteder som det i Hornsyld.

Fagbladet FOA har besøgt bostedet Sønderparken, hvor beboere og ansatte spændt venter på en 10-årsplan for psykiatrien. Og det har de gjort længe. ★

PLANEN VAR LAGT, MEN ...

Peter Tanghus
Leder

"Jobsamtale," mumler Sønderparkens leder Peter Tanghus i telefonen, da han prøver at finde en dag i kalenderen. Han tøver og forklarer det med, at det gælder om at tage samtalen, mens kandidaten er ledig. Det er helt normalt, at folk ringer og siger, at de ikke kommer alligevel. Og helt normalt, at dem, der igen holder op, har været i Sønderparken i under seks måneder.

"Det er vores største problem," siger Peter Tanghus. Rekruttering. Fastholdelse. Prestige. Løn.

Vi møder ham på bostedets kontor, hvor han diskuterer ferieplaner med vagtplanlæggeren, og hvordan de skal håndtere dem, der bliver ansat efter skæringsdatoen.

Det halter ikke på fagligheden. Sønderparken ansætter ikke ufaglært personale, og de sender medarbejderne på efteruddannelse.

Heller ikke sikkerheden. Alle kan se, hvem der trykker på alarmen. Og hvis en medarbejder får en fornemmelse af, at noget er galt, går de ikke ind alene.

Det var heller ikke det, der gik galt sidste sommer. Planen var lagt, antallet af ansatte passede. Men så alligevel ikke. Tre nåede ikke at starte, to sagde op. "Vi kunne ingenting."

For mange vikarer, for mange, der ikke kendte borgerne, for mange, der ikke havde fagligheden i forhold til målgruppen og for mange borgere, der ikke fik den støtte, de skulle have, lød kritikken fra Socialtilsynet.

Der blev lavet handleplaner, og den seneste tilsynsrapport var igen god. Alligevel forlader rynken ikke Peter Tanghus' pande.

Personaleflowet i socialpsykiatrien er på en tredjedel. Det betyder, at tre ud af 10 medarbejdere i løbet af et år siger op. Og selvom tallet langt fra er lige så højt i Sønderparken, er det for højt. Vikarer kan man ikke længere få. Alt skal klares inhouse. Det er den største forandring i forhold til for 10 år siden, da han startede i jobbet.

"Vi gjorde det bedste, vi kunne sidste sommer, og det var ikke nok. Hvad vi skulle have gjort for at undgå den situation, har jeg svært ved at se." ★

”

**VI GJORDE DET
BEDSTE VI
KUNNE SIDSTE
SOMMER, OG DET
VAR IKKE NOK**

PETER TANGHUS
LEDER

ARBEJDET HER KRÆVER, AT VI TÆNKER PÅ HINANDEN

FRESHTA DARVIS
SOCIAL- OG SUNDHEDSASSISTENT

VI MÅ IKKE SVIGTE DEM

Freshta Darvis
Social- og sundhedsassistent

I blokken ved siden af hovedhuset går døren op, men kun halvt.

Freshta Darvis klemmer sig ind, og så bliver døren ellers smækket i, så de grå persienner vibrerer. Der går nogle sekunder, så kommer social- og sundhedsassistenten ud igen.

Det går ikke i dag. Beboeren vil ikke have os ind. Hun har hørt os tale, set os gennem persienerne. 'Hun er del af en særlig efterforskningsenhed i politiet, og hun har noget på os', lyder den forklaring, som Freshta videregiver.

Freshta er en af de få, beboeren stoler på, og det har taget år at nå dertil. Hvis Freshta er stresset, mærker hun det. Hun kan se det på kropssproget, høre det på stemmen.

"Vi skal holde, hvad vi lover. Hvis vi siger, at vi kommer klokken 10, skal vi komme klokken 10. Ellers mister beboerne tillid, og så er det hele smidt på gulvet. Så sker der ingen udvikling. Mange er jo blevet svigtet igen og igen igennem hele deres barndom, så vi må ikke gøre det samme. Vi må ikke svigte."

Men det kan være svært, når der som i går er to medarbejdere i stedet for fire. I dag er dagbemandingen, som den skal være, men der mangler en aftenvagt, så opgaverne skal ikke efterlades til senere. Det har aftenvagten ikke ressourcer til.

"Arbejdet her kræver, at vi tænker på hinanden. At der er faglighed hele vejen rundt. At man vil sit arbejde og vil gøre en forskel."

Hvis bare én ikke gør det, efterlader det mere til Freshta og mindre til borgerne. Mindre tid – meget mindre tillid. ★

”

HER FÅR JEG KRAMMERE, NÅR JEG MØDER

LINE SCHØWING
SOCIAL- OG SUNDHEDSASSISTENT

ALT KAN SKE – HELE TIDEN

Line Schøwing
Social- og sundhedsassistent

En ung kvinde med en sort, løs flæsekjole, der skjuler hendes magre krop, går rastløst frem og tilbage ude på fællesarealerne. En anden kvinde sidder ved spisebordet og bevæger i konstante ryk sine ben op og ned, op og ned, op og ned. Rejser sig op, løfter benene i høje knæløft. Alt, hvad der kan forbrænde kalorier.

Mia har det svært med de kvinder. "Smerte smitter", forklarer Mia, der nemt overtager andres følelser og derfor har det bedst med at blive på sofaen i sin toværelses lejlighed, som hun deler med katten. Her ligger hun for det meste, når hun altså ikke er indlagt.

Men hospitalet er forandring, og så går social- og sundhedsassistent Line Schøwings arbejde i gang med at overbevise hende om, at hun ikke skal udskrive sig selv.

"Vi skal altid tænke fremad, og det kræver tid, og tid er ressourcer. Alt kan ske – hele tiden. Små ting sætter katastrofer i gang."

Hvis Line Schøwing er syg, og der kommer en, Mia ikke kender, ødelægger det dagen. Forleden måtte Line Schøwing love en borger, hun

ikke normalt er bostøtte for, at hun ikke ville komme tilbage foreløbig. Hun havde ikke bare ødelagt dagen for ham, men hele ugen.

”De kan ikke tåle den forandring. Afvigelser i rytmen hos en beboer kan ødelægge hele dagen, og sker det flere gange, er hele ugen ødelagt og det fremskridt, man har knoklet for, er tabt. Så kan man starte forfra.”

Lige nu er her roligt. Det er noget tid siden, BVC-scoresystemet, der advarer om uro hos borgerne, har vist andet end grøn.

”Det er tegn på, at vi gør det godt,” mener Line Schøwing, der alligevel er beredt. Lige pludselig kan der ske noget. Det ved hun.

Relationer kan meget, og dem har man mulighed, tid og tillid til at skabe her i Sønderparken.

”Det er relationerne, vi gør det her for. Det er kærligheden til mennesker. Det er derfor, jeg stoppede på sygehuset, der var meget mere samlebånd. Her får jeg krammere, når jeg møder. Nu har jeg snart været her i to år, og Karen har endelig så meget tillid til mig, at hun er begyndt at smile. Hvor ender det ikke henne?” ★

”

FOR MANGE ER JEG JO BLEVET NÆRMESTE PÅRØRENDE

HENNING BUSCH HØJBERG
VÆRKSTEDSLEDER

FLYTTER DERES TANKER

Henning Busch Højberg
Værkstedsleder

Når man står ved drejebænken i værkstedet, forsvinder stemmerne. Så er der ikke plads. For at dreje træet ved drejebænken kræver koncentration, at man holder øjnene på maskinen og på det træ, der er ved at blive drejet.

”Det at have noget helt tredje at koncentrere sig om, får tankerne væk for mange af borgerne,” siger Henning Busch Højberg, der søgte job i psykiatrien i 1977, fordi han dengang ikke kunne få arbejde som tømrer og så, at de efterlyste omsorgselever på hospitalet.

Han fik jobbet og fandt ud af, at han holder af ’de skæve eksistenser’. Siden blev han plejer, i starten på psykiatrisk afdeling og så her i Sønderparken, hvor han laver aktiviteter og en gang imellem springer til, når der mangler en nattevagt.

”For mange er jeg jo blevet nærmeste pårørende,” siger han.

Når de bager pizzaer i pizzaovnen, som de har muret sammen, laver udflugter i shelteret, de har bygget sammen, og drejer fugle i træ på drejebænken.

Det var også planen i dag, men den unge mand, han venter på, kommer ikke. Skizofreniens stemmer har igen holdt ham vågen.

At hospitalerne mangler pladser, udskriver for hurtigt og indlægger for sent presser også her, mener Henning.

”Vi ser jo, hvad konsekvensen er. Så ender det med politi og tvangsindlæggelser. Det er rigtig skidt for alle.” ★

MAN SKAL

IKKE GÅ

ALENE MED

PSYKISK

SYGDOM

| CV |

Navn: Dy Knudsen

Alder: 41 år

- Kunstner
- Psykiatrisk patient
- Ambassadør for 'EN AF OS'

PERLEKUNSTNER

Dy Knudsen har arbejdet med perleplader, siden hun fik en psykiatrisk diagnose. Overskriften til dette interview er kreeret af Fagbladet FOAs grafiker Maja Line Honoré med inspiration fra – og respekt for – Dy Knudsen.

Medicinsk behandling, nærvær og terapi skal gå hånd i hånd.
 Det er kunstneren Dy Knudsens budskab på en bedre psykiatri.
 Efter mere end 10 år som patient kender hun udfordringerne indefra.
 Som ambassadør for 'EN AF OS' kæmper hun nu for et bedre system.

For 12 år siden levede Dy Knudsen som scenekunstner og danser. Men psykisk sygdom – hun lider af paranoid skizofreni – forandrede hendes liv.

I dag er hun 41 år og har ikke tal på, hvor mange gange hun har været indlagt. Men det var så ofte, at personalet på akutmodtagelsen godt vidste, hvem hun var.

"Jeg var vel det, man på hospitalsjargon kalder svingdørspatient," siger Dy Knudsen.

Sygdommen – hun var plaget af mørke tanker, hun hørte stemmer og forsøgte også at tage sit eget liv – betød, at hun måtte vinke farvel til scenen og dansen.

"Det at få en psykisk sygdom er også at blive kastet ud i den vildeste eksistentielle krise. Hvem var jeg, når jeg ikke længere kunne arbejde og være mig selv? Var jeg overhovedet noget værd," spørger Dy Knudsen.

Hun udtrykker sig stadig som kunstner. De seneste 10 år har hun opsat omkring 400 perleplader med budskaber om blandt andet mentalt helbred i både Danmark og udlandet.

"Jeg er her stadig, men nu bidrager jeg med min kunst på andre vilkår," siger Dy Knudsen.

Jeg blev set og forstået

Tvang i psykiatrien er et af de emner, Dy Knudsen i særdeleshed er optaget af. Hun er ikke i tvivl om, at en betyde-

lig del af de mange tvangsepisoder, hun er blevet udsat for, kunne være undgået, hvis personalet havde haft bedre tid til at sætte sig i hendes sted.

"Jeg kan sagtens mærke, at de brænder for deres job. Men rammerne gør det svært. Det må være frustrerende," siger Dy Knudsen og fortsætter:

"Relationsarbejdet er det vigtigste. At personalet har tid til at tage snakke, når jeg har haft det rigtig skidt og været psykisk forpint. Men det kræver tid, og det oplever jeg ikke, der er i behandlingspsykiatrien i dag."

Hun har eksempler på episoder, der udviklede sig helt forkert og endte med, at hun blev bæltefikseret. Men hun har også eksempler på, at personalet i akutmodtagelsen både så hende og forstod hende:

"Jeg var forpint og paranoid og havde store høretelefoner på. En medarbejder fornemmede, at høretelefonerne var min måde til at håndtere stemmerne i hovedet. Medarbejderne gav mig lov til at beholde dem på. Den lille detalje betød, at jeg kunne sænke skuldrene. Jeg oplevede, at hun faktisk virkelig gerne vil hjælpe mig," siger Dy.

Det gode tilbud

Dys seneste indlæggelse ligger efterhånden fem år tilbage, så det går godt. Gradvist har hun formået at genvinde håbet. Måske er det derfor vigtigt for hende også at fremhæve de positive sider, hun trods alt har mødt som

EN WEIRD VERDEN

Små Hamaperler sirligt placeret på kvadratiske plader er Dy Knudsens redskab til at nå verden med sine budskaber om blandt andet mentalt helbred. "All you need is weird", lyder hendes grundlæggende parole. Du kan følge hende på Instagram via @Dyknudsendk.

Relationsarbejdet ér det vigtigste. At personalet har tid til at tage snakke, når jeg har haft det rigtig skidt og været psykisk forpint

DY KNUDSEN
PATIENT OG EN AF OS-AMBASSADØR

Da Sundhedsstyrelsen i januar var vært ved en stor psykiatrikonference, optrådte Dy Knudsen og delte sine personlige erfaringer med sundhedsminister Magnus Heunicke, sundhedsstyrelsens direktør Søren Brostrøm og de omkring 650 andre tilhørere.

psykiatrisk patient. Dy nævner det kommunale akuttilbud for psykisk sårbare på Nørrebro, hvor mennesker i krise døgnet rundt kan få støtte og rådgivning.

Det er et tilbud, der skiller sig ud, fordi personalet har tiden til samtale.

”Det sted har forebygget mange indlæggelser for mig. Jeg kontakter dem, før jeg har brug for en indlæggelse, som både er dyr for systemet, men også menneskeligt. I min optik burde der være langt flere af den slags tilbud,” siger Dy og tilføjer:

”Medicinsk behandling, nærvær og terapi skal gå hånd i hånd.”

Ræk ud efter hjælp

I hendes tilfælde havde det – siger hun – skånet hende for nogle svære år. Men samtidig glæder hun sig over, at hun nu er så langt i sin recoveryproces, at hun i dag kan hjælpe andre som ambassadør for landsindsatsen EN AF OS, der arbejder for at afstigmatisere psykisk sygdom. Og så startede hun i november i et fleksjob i informationscentret Psykinfo.

”Da jeg var mest syg, havde jeg aldrig troet, at jeg en dag ville være et sted, hvor jeg kunne hjælpe andre. Men det gør jeg i dag. Og jeg har lært, at man ikke skal gå alene med psykisk sygdom. Man skal række ud efter hjælp, og så er det vigtigt, at man bliver mødt af nogle, som fortæller, at man er værd at hjælpe,” siger Dy Knudsen. ★

BOSTED HAR SKROTTET FIRKANTEDE REGLER

For seks år siden havde en medarbejder fra Socialtilsynet mareridt om Sundbyhus efter sit besøg på bostedet. Nu er mange arbejdsskader, højt sygefravær og dårlig trivsel vendt til det modsatte.

Martin forkæler kødsovsen med lidt tomatpuré. Bechamelssovsen får også et par skefulde.

”Jeg er selv lidt speciel, så den her lasagne må også gerne være lidt anderledes,” siger den 38-årige mand med et grin.

Han har de seneste seks år boet på Sundbyhus, et specialiseret botilbud på Amager for dobbeltdiagnosticerede.

”Jeg er her på grund af stoffer. Jeg sad inde, og pludselig var jeg her,” siger han.

Da han flyttede ind, var bostedet præget af højt sygefravær og stor udskiftning blandt personalet som følge af vold og trusler. Problemernes omfang blev udstillet af Socialtilsynet i 2017, hvor en tilsynsførende efter et besøg meddelte, at stedet havde givet ham mareridt. Sundbyhus blev derefter sat under skærpet tilsyn.

Nogle få måneder forinden var leder Jaqueline Andersen og afdelingsleder

Henrik Mielche tiltrådt. De dykkede ned i de mange arbejdsskadesager for at få en viden om, hvad der udløste dem.

”Vi så, at det ofte handlede om meget firkantede regler. Især om mad,” siger Jaqueline Andersen.

”Men det nytter jo ikke noget, hvis en borger for eksempel efter tre dages cokemisbrug opdager at være sulten, og så bliver mødt af en pædagog, der siger, at der først er mad om tre timer,” tilføjer Henrik Mielche.

Afmagt gav regelregime

Det store fokus på faste regler var medarbejdernes forsøg på at stå imod presset fra beboerne, mener de to ledere.

”Det var i virkeligheden en afmagtsreaktion, hvor medarbejderne i stedet for et fagligt velbegrundet ståsted overdrev et regelregime i et forsøg på at værne sig

I løbet af en time har pædagogen Adam med beboeren Martins hjælp gjort lasagnen klar til ovnen. Martin sætter pris på tiden med Adam. "Adam er virkelig noget særligt. Det er langt bedre at være på tomandshånd. Så kan man bedre hygge sig, og man kan tale sammen," siger Martin.

SUNDBYHUS' ØNSKER TIL NY PSYKIATRIPLAN

- Bedre adgang og flere ressourcer til efteruddannelse – ideelt set en socialpsykiatrisk overbygning med mulighed for specialisering.
- Sammenhængende indsatser mellem botilbud, regional psykiatri, misbrugsbehandling og sagsbehandler hos myndigheder – f.eks. via udgående regionale og kommunale teams.
- Bedre behandlingspsykiatri, så beboerne ikke oplever at blive udskrevet allerede dagen efter en indlæggelse. Konsekvensen af 'svingdørspsykiatri' er, at de føler sig afvist og mister tiltroen til behandlingspsykiatrien.

GUIDE

1

Udnyt tværfaglighed

Det kræver en professionel selvforståelse, hvor den enkelte medarbejder opgiver idéen om at kunne løse alle opgaver, men i stedet sørger for, at opgaven bliver løst ved fælles hjælp. Det løfter samtidig kvaliteten for den enkelte borger.

2

Skab mødekultur med faglig sparring

De daglige morgenmøder er et stort, fagligt sparringsrum, hvor alle byder ind og indbyrdes giver input til problemstillinger. Udgående teams fra bl.a. behandlingspsykiatri og kommunal misbrugsbehandling deltager i mødet, når de er i huset.

3

Undgå firkantede regler

På Sundbyhus er det store fokus på 'overholdelse af faste regler' erstattet af en tilgang, hvor alle regler er 'til forhandling'. Det kræver, at medarbejderne er fagligt klædt på til at vurdere, hvilke tilgange og virkemidler der skal anvendes i en given situation i stedet for at være bundet af regler, der i detaljer beskriver, hvordan en situation skal håndteres. På Sundbyhus har det minimeret risikoen for vold og trusler.

KILDER: LEDER AF SUNDBYHUS
JAQUELINE ANDERSEN OG
AFDELINGSLEDER HENRIK MIELCHE

Jaqueline Andersen, leder af Sundbyhus siden 2016.

Henrik Mielche, afdelingsleder siden 2016.

selv mod kaos og tab af kontrol,” siger Henrik Mielche.

I dag er tilgangen helt modsat. Alt er til forhandling, som de siger. Den tilgang har nedbragt antallet af konflikter gevaldigt – både konflikter med beboere og internt i personalegruppen.

For ledelsen handlede det om at klæde medarbejderne på til at have mere rum til faglig selvledelse i mødet med borgerne. I stedet for at være bundet af rigide regler skal medarbejderne kunne navigere i en anspændt situation.

Hvis beboernes recoveryproces tillader det, kan de få deres egen lejlighed. Det er drømmen for de fleste, også 38-årige Martin. Men det er en hård kamp med kommunen, siger han.

I dag har han hjulpet pædagog Adam Frost med at lave lasagne til fællesspisning. Beboere kommer drypvis forbi og tager en tallerken med lasagne med tilbage på deres værelse.

Martin bliver i fællesrummet og spiser med Adam og sin kontaktperson, Kasper Vilhelmsen, der også er pædagog. Martin fortæller, at han har det svært for tiden. De tilbyder begge at tage en snak med ham.

”Tak, mand. Jeg føler, I tager mig alvorligt,” kvitterer han.

Sparring er afgørende

På Sundbyhus er videndeling og faglig sparring i dag alfa og omega. Sådan var det ikke tidligere. Tværtimod var

Allan Jakobsen, social- og sundhedsassistent, har arbejdet på Sundbyhus i fem år.

Kasper Vilhelmsen, pædagog, har arbejdet på Sundbyhus i fem år.

der magt og prestige i at have viden, som andre ikke havde, siger Jaqueline Andersen.

"Vi stillede skarpt på at skabe en kultur med faglig sparring, for det med at holde på viden holder ikke," siger hun og tilføjer, at det har krævet en udskiftning i personalegruppen for at lykkes.

I dag er alle medarbejdere hele tiden opdateret på samtlige beboere. Det er med til at skabe tryghed, siger social- og sundhedsassistent Allan Jakobsen, der har arbejdet fem år på Sundbyhus.

"Det er afgørende, at vi konstant kommunikerer og sparrer med hinanden, så alle hele tiden har en fornemmelse af, hvad der foregår, og hvor

en borger er på vej hen, så intet kommer bag på én. For der er en potentiel fare, som man skal være bevidst om," siger han.

Samtidig er der rum til at tale om fejl, pointerer Kasper Vilhelmsen. Han har ligeledes arbejdet på bostedet de seneste fem år.

"Man laver utvivlsomt fejl, og derfor er det vigtigt at drøfte situationen efterfølgende og lære af dem. Og ingen kommer jo med løftede pegefingre. Det handler om at udvikle og udvide sin faglighed og sine handlemuligheder," siger han. ★

*Martin er et opdigtet navn.
Redaktionen kender hans identitet.*

PRØV
BRÆTSPIL
PÅ NÆSTE
SIDE

EN DAG I SOCIAL-PSYKIATRIEN

Du er ansat i socialpsykiatrien. Den oplysning kommer måske – måske ikke – bag på dig, men sådan er det under alle omstændigheder, når du spiller Fagbladet FOAs nye brætspil 'En dag i socialpsykiatrien', som vi præsenterer på de næste sider.

Det er udviklet med afsæt i FOA-medlemmers beretninger om arbejdet på bosteder. Men det handler ikke kun om socialpsykiatri. Spillet er også krydret med skiftende sundhedsministres ønsker om en bedre psykiatri i det hele taget gennem de seneste 25 år.

Flere gange i spillet optræder et felt med teksten 'Smil. Det skal nok gå'. Det er ikke en anerkendelse af politikerens tempo, men af de ansattes tålmodighed.

Sådan spiller I

Spillet er enkelt: En terning og én spillebrik pr. deltager. Hvis du undervejs i spillet lander på et felt, der er optaget af en modstanders brik, bliver modstanderen slået hjem. Vinderen er den, der kommer først i mål.

Spillet findes i en printvenlig udgave på fagbladetfoa.dk/brætspil

Du kan få spillet tilsendt i en særlig god kvalitet, hvis du skriver til os på redaktionen@foa.dk

GRATIS
SPIL TIL DE
FØRSTE 100, DER
HENVENDER
SIG!

MÅL

Smil.
Det skal
nok gå.

Sundhedsminister
Magnus Heunicke (S)
i 2021

Psykatrien er
den største
udfordring
i vores
sundheds-
væsen, og
vi skal løfte
behandlingen.

37

Det tænker
du over, mens
du springer en
omgang over.

Vi er på vej
med en ny, psykiatrisk
handlingsplan, som skal skabe
hurtigere behandling, bedre
kvalitet i behandlingen. Bedre
fysiske rammer. Og vi skal først
og fremmest uddanne mere
personale i alle led.

Vores behandling
af de psykisk syge unge
er en skamlet på
velfærdssamfundet.

Sundhedsminister
Birte Weiss (S) i 1999

Det regner.
Du er våd,
da du træder
ind ad døren,
hvor du møder
to vikarer, som du
ikke har set før.
Smil opmuntrende.
Det skal
nok gå.

1

Det tænker
du over, mens
du springer en
omgang over.

START

9

Du hilser på en
nyansat, som aldrig
har arbejdet i faget før.
Du vil gerne lære fra
dig, men det er
tid at dele
mad ud.

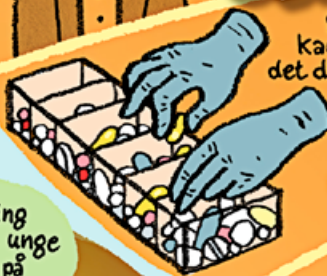

Smil.
Det skal
nok gå.

8

Sundhedsminister
Arne Rolighed (S) i 2000

Det tænker
du over, mens
du springer en
omgang over.

6

Du vil
gerne hjælpe
Karen, som har
det dårligt, men du
er nødt til at
dele medicin ud.

5

Smil.
Det skal
nok gå.

Du prøver
at få en kop kaffe,
men bliver afbrudt,
netop da du
har hældt op.

Slå
igen

4

Karen
blev indlagt
i går, fordi i ikke
kunne håndtere
hende. Nu er hun
udskrevet og tilbage
i bofællesskabet,
men hun har
det stadig skidt.
Du forsøger
forgæves at få
hende genindlagt.

Hop til
felt 7

3

10

Det
lykkes dig
at få Karen,
som har det
meget dårligt,
til at falde
nogenlunde
til ro
for en
stund.

Hop til
felt 14

11

Smil.
Det skal
nok gå.

Fyråften
nærmer sig, men
en af aftenvikarerne har
meldt sig syg. Af hensyn til
beboerne og kollegerne
tager du aftenvagten. Igen.

En dag i social

35

Sundhedsminister
Lars Løkke Rasmussen
i 2009

Det tænker
du over, mens
du springer en
omgang over.

12

Du savner stadig Ruth,
som holdt op i sidste måned,
efter at I havde arbejdet sammen
i 5 år. Hun kunne ikke holde
arbejdspresset ud.

13

Hop til
felt 14

Du har fortjent
en opmuntring.
Du må trække
det øverste kort
i kortbunken...

14

Er der ikke nogen bunke?

Det var
ærgeligt.

Smil.
Det skal
nok gå.

Tekst:
Hans Bjerregaard
Illustration:
Gitte Skov

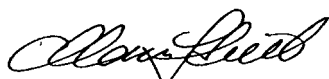
KRIG OG ØKONOMISK KRISE

STRIIBEN | Jeg har som alle andre en knude i maven over det ubærlige, der sker i Ukraine, og jeg mener, der skal være råd til at hjælpe, både her og nu og på den lange bane, når landet skal genopbygges. Samtidig er vi meget optaget af at kæmpe for de vigtige mål, vi har sammen med jer.

Prisernes himmelflugt presser både den enkeltes økonomi og samfundsøkonomien, og når den er trængt, påvirker det både de ressourcer, som samfundet prioriterer til velfærdsområderne, og de rammer, som vi kan forhandle løn i. Derfor er det ekstra vigtigt at diskutere fordelingspolitik og holde fast i, at økonomien skal følge med den demografiske udvikling. Der skal også ekstra pres på for, at vi for enden af lønstrukturkomitéens arbejde finder løsninger, der løfter lønnen i den offentlige sektor – især i bunden. Den stigende ulighed påvirker i den grad FOAs medlemmer.

Jeg håber, du har set, at vi sætter fokus på, at mere lighed er vejen frem. Det er derfor, vi kæmper for bedre uddannelsesmuligheder, for flere uddannede løfter os alle. Det er derfor, vi kæmper for bedre arbejdsvilkår, så vi ikke bliver syge af at gå på arbejde. Det er derfor, vi kæmper for retten til fuldtid, så vores livsindkomst kan give en rimelig levestandard som pensionist. Og det er derfor, at det også handler om løn – om værdien af de mange fag, der holder vores samfund kørende. Det handler om dig og dine kolleger, og det handler om vores vilje og evne til at kæmpe sammen.

Vi har brug for at stå sammen, og jeg håber, I tager snakken på arbejdspladserne. Hvis vi skal nå resultater sammen, så skal vi kræve, at alle kolleger er en del af fællesskabet – en del af løsningen. Jo flere, der står udenfor de overenskomstbærende fagforeninger, des mere svækkes vores evne til at lægge arm om de udfordringer, vi skal have løst. Coronaperioden har forsinket mange af de gode aftaler, vi har opnået ved OK21, men nu er de ved at rulle ud, og vi fortsætter kampen. ★

MONA STRIIB
FORMAND

”

VI HAR BRUG FOR AT
STÅ SAMMEN, OG JEG
HÅBER, I TAGER SNAKKEN
PÅ ARBEJDSPLADSERNE

@STRIIBMONA

&

Læs mere

Om FOAs lønkampagne på foa.dk/mere-lighed-loeften-af-alle, hvor du kan finde fakta om løn for FOA's faggrupper og FOAs forslag til en mere retfærdig løndannelse.

HVAD
MENER
DU?

I hvert nummer af Fagbladet FOA plukker vi en kommentar fra en debat på Facebook.

Denne gang har vi ringet til Jette Møller Hansen for at høre, hvad der fik hende til at kommentere på et opslag om, at Aarhus Kommune vil give ukrainske flygtninge mulighed for at arbejde i ældreplejen.

Jette Møller Hansens kommentar til opslaget:

Jette Møller Hansen

Vi har da altid haft masser af udenlandske kollegaer, jeg har både haft fra Somalia, Letland, Bosnien, Polen, Afghanistan osv.

De er velkommen, de er dygtige, men giv lige Ukrainerne mulighed for at lande, lærer dansk, og blive integreret først.

PS tror faktisk at syriske kvinder også vil være dygtige til vores fagområde

Synes godt om Svar

JETTE MØLLER HANSEN:

DE KOMMER FRA KRIG

Hvis Tyskland invaderede Danmark for at få Sønderjylland tilbage, og jeg flygtede fra Esbjerg til Ukraine med mine børn, så ville jeg ikke være klar til at arbejde lige efter at være landet. Jeg synes, man skal give de ukrainske flygtninge tid til at lande. Tid til at falde på plads og blive undersøgt for de psykiske traumer, de har med sig. Jeg er glad for, at vi behandler ukrainerne godt, men det er trist, at vi samtidig sender syrere hjem. Jeg undrer mig over Danmarks håndtering af dem. Danmark er lige nu det eneste land, der mener, at Syrien er fredeligt. Jeg har haft flere kolleger, der kommer fra krig – fra Somalia, Afghanistan og Pakistan, og jeg oplever, at de nogle gange yder bedre omsorg end andre, nok fordi der er en større respekt for ældre i deres kultur. Men de havde også fået tid til at lande og komme sig, få sprogundervisning og blive integreret. Man skal ikke sendes direkte ud på arbejdsmarkedet, heller ikke som ukrainere. ★ SMRA@FOA.DK

Fagbladet FOA

10. marts kl. 17.29 · 🌐

Aarhus-rådmand står klar med åbne arme: "Det er vigtigt, at ukrainerne får en så normal hverdag som muligt her i Danmark."

FAGBLADETFOA.DK

Ældreplejen i Aarhus vil beskæftige flygtninge fra Ukraine

Flere tusinde krigsflygtninge forventes at søge mod Danmark, hvor...

Henriette Monrad og 29 andre

25 kommentarer 1 deling

Synes godt om

Kommenter

Del

Mest relevante ▾

Jette Møller Hansen

Vi har da altid haft masser af udenlandske kollegaer, jeg har både haft fra Somalia, Letland, Bosnien, Polen, Afghanistan osv.

De er velkommen, de er dygtige, men giv lige Ukrainerne mulighed for at lande, lærer dansk, og blive integreret først.

PS tror faktisk at syriske kvinder også vil være dygtige til vores fagområde

Synes godt om Svar 5 d.

Zara Lind

Selvfølgelig vil de dét. Ældreplejen er og bliver en jobmæssig skraldespand 🙄

Synes godt om Svar 5 d.

2 svar

ANDRE SKREV OM SAMME OPSLAG

11. MARTS

Nicki Elneff Teilmann

Vi tager gladeligt imod flere hænder i ældreplejen, men det giver ingen mening, hvis de ikke kan sproget. Vores ældre fortjener den bedste pleje og omsorg, og det kan de kun få, hvis personalet har de egenskaber, der skal til for at være i faget.

11. MARTS

Anne Katrine Loft

De flygter fra krig, så giv dem nu lige et pusterum. Desuden mangler vi faglærte, ikke flere ufaglærte. Men de skal være meget velkomne som en del af deres sprogskole- og uddannelsesforløb.

Deltag i debatten

facebook.com/fodanmark

Vi forbeholder os ret til at forkorte indlæggene.

Byg selv. Stole og bænke passer sammen, så børnene selv kan lave forhindringsbaner, rutsjebaner og huler. Banerne ændrer hele tiden form, fordi børnene bygger. Kun til frokost bliver stolene brugt til at sidde på.

Stole og borde er da til at kravle på

Gulvplads er godt. Og meget gulvplads er endnu bedre. I Funder Børnehus ved Silkeborg er stolene stablet i et hjørne, hvis ikke børnene bruger dem til byggeprojekter. Pædagogisk assistent Lisbeth Nielsen har været med til at indrette institutionen til et bevægelsesmekka med udfordringer for både de vilde og de mere forsigtige børn.

AF JONNA TOFT | FOTO: NIELS AAGE SKOVBO

Laserstråler. Bukseelastik om bordbenene er farlige laserstråler, som ikke må røres, når man kravler under. "Vi voksne bliver inviteret mere med i børnenes leg, end jeg har oplevet andre steder," siger pædagogisk assistent Lisbeth Nielsen.

Rullebræt. Stolene stables på rullebrætter, så de er lette at flytte. Ind imellem tømmer de voksne fællesrummet, så der er gulvplads til boldspil og rullebræt-vendespil. Det elsker børnene.

Motorikbjælke. I fællesrummet er der monteret en motorikbjælke i loftet, så slynger, hængekøjer og andet, der stimulerer labyrintsansen, let kan klikkes fast. "Vi prioriterer redskaber til bevægelse. Til gengæld er vores krea-skabe nok ikke så veludrustede som andre steder," siger Lisbeth Nielsen.

Knokleri. Når børnene løfter, trækker og skubber med redskaberne, stimulerer de deres primære sanser og udvikler en god balance.

Kunst på gulv. De fleste borde kan klappes op på væggen, så de ikke optager den vigtige gulvplads. Krea-aktiviteter foregår på gulvet på de enkelte stuer, så børnene hele tiden får udfordringer til kropsbevidstheden.

At sidde aktivt. Stolene har en stor siddeflade, så børnene kan trække et ben op under sig eller sidde på knæ. Erfaringen er, at de bedre kan koncentrere sig, når de kan sidde aktivt.

5 GODE RÅD STYRK BEVÆGELSESGLÆDEN

1. Byg baner, som børnene let kan bygge videre på med grej, der står fremme.
2. Sørg for, at der altid er en vej ned fra forhindringerne både for de modige og de mere forsigtige.
3. Lav legemiljøer til rolige aktiviteter, for eksempel et leg-hund-hjørne med hundekurve og hundehuse, et tegnehjørne eller et dukkehjørne.
4. Gå med i børnenes leg, selvom du egentlig havde en anden aktivitet i tankerne.
5. Der kan opstå kaos og rod, når alle tumler samtidig. Det skal man kunne rumme som voksen. Det kan tage lidt tid at vænne sig til det.

KILDE: LISBETH NIELSEN, PÆDAGOGISK ASSISTENT, FUNDER BØRNEHUS

Huler. Børnene bygger huler af borde, stole, skumredskaber og tæpper. Nogle kravler højt op, men det er sjældent, at der er børn, der kommer til skade. De er gode til at tage hensyn til hinanden, måske fordi de ved, at redskaberne er til rådighed hver dag.

Pyh. En bænk og to stole, så er der en bro, man kan hoppe ned fra. Men man kan også bare tage en slapper ...

UDDAN FLERE PÆDAGOGISKE ASSISTENTER

FAGLIGT TALT | Selvom dagtilbud landet over tørster efter flere uddannede voksne, må sosu-skoler landet over afvise hundredvis af kvalificerede unge ansøgere til uddannelsen som pædagogisk assistent. Endda blev der sidste år afvist flere ansøgere, end der blev optaget, viser en opgørelse fra Danske SOSU-skoler. Helt konkret blev 1.116 kvalificerede ansøgere optaget og 1.231 afvist.

Det giver ingen mening, at vi afviser unge, som brænder for at få en pædagogisk uddannelse. Med det stigende børnetal får vi over de næste 10 år brug for 40.000 dagtilbudspladser mere. Samtidig skal der frem mod 2024 indføres minimumsnormeringer. Samlet får vi behov for 14.000 flere voksne. Og det nytter ikke at ansætte en masse ikkeuddannede. For ambitionen i loven om minimumsnormeringer er, at mindst 85 procent af personalet skal være pædagogisk uddannet.

Der er brug for at øge optaget på uddannelsen til pædagogisk assistent og for en opnormering af, hvor mange uddannelsespladser kommunerne har pligt til at skaffe ifølge den såkaldte dimensioneringsaftale, som normalt indgås mellem fagbevægelse, staten og kommunerne. En fornyelse af aftalen har afventet, at loven om minimumsnormeringer bliver vedtaget.

Dele af loven mangler i skrivende stund at komme helt på plads. Men helt fra det første rids af loven om minimumsnormeringer blev tegnet, har regeringen peget på pædagogiske assistenter som en del af løsningen på rekrutteringsproblemerne på dagtilbudsområdet. Det slår loven også fast. Derfor kan det kun gå for langsomt med at få flere ind på uddannelsen. ★

KIM HENRIKSEN
SEKTORFORMAND

”

DET GIVER INGEN MENING, AT VI AFVISER UNGE, SOM BRÆNDER FOR AT FÅ EN PÆDAGOGISK UDDANNELSE

@FOAHENRIKSEN

KORT
OG
GODT

3,9%

var ledigheden for pædagogiske assistenter i 2021, hvilket svarer til 404 ledige. I 2017 var der 1.235 ledige, så på fem år er ledigheden faldet med 67 procent.

KILDE: FOAS NØGLETAL

LÆREPLAN ER FÆRDIG EVALUERET

Den styrkede pædagogiske læreplan, der blev implementeret i 2018, er i høj grad rammesættende for det pædagogiske arbejde i dagtilbuddene og giver dem en fælles retning. Sådan lyder en af de vigtigste konklusioner i den afsluttende evaluering fra 2022. Især inden for ledelse er man nået langt, mens der stadig er et stykke vej at gå inden for områder som børnefællesskaber, børn i udsatte positioner og evalueringskultur.

KILDE: DANMARKS EVALUERINGSINSTITUT OG BØRNE- OG UNDERVISNINGSMINISTERIET

FOA på danmarksturné hos dagplejerne

Den ene dag var de i Svendborg, den næste i Odense og dagen efter i Sønderborg. Og sådan fortsatte det, da Pædagogisk Sektor i FOA midt i marts drog på danmarksturné for at diskutere, hvordan fremtidens dagpleje skal se ud blandt dem, der ved allermost om det. Nemlig dagplejerne selv. "Vi har et kæmpe ønske om, at alle medlemmer er med til at definere, hvordan dagplejen skal se ud i fremtiden," siger formand Kim

Henriksen om den række af medlemsmøder, som han hen over foråret deltog i sammen med næstformand Joan Lindskov. Og der er udfordringer nok at tage fat i med en halvering af dagplejen på 10 år, stigende forbrugspriser, en seniorordning, der fordeler arbejdet ujævnt og kommuner, der ikke vægter legestuerne højt nok. "For os handler det først og fremmest om at lytte til, hvad der optager dagplejerne allermost," siger Kim Henriksen.

HYGIEJNE I DAGPLEJEN

Hvordan kan ansatte i dagplejen være med til at sikre, at børnene er så lidt syge som muligt og undgå, at de smitter? De spørgsmål er der svar på i det helt nye inspirationskatalog om rengøring i dagplejen, som FOA og KL har udarbejdet i fællesskab. En 20 sideres folder formidler de gode eksempler på en god hygiejne- og rengøringspraksis i dagplejen, så den både tager afsæt i sundhedsmyndighedernes retningslinjer og det helt særlige vilkår, der handler om, at arbejdspladsen er dagplejerens eget hjem.

KILDE: FOA.DK

Læs mere
foa.dk/ren-dagpleje

”

Omsorg skal anerkendes på lige fod med læring, hvis vi skal forbedre børnenes forhold

CLAUS HOLM

LEDER AF DANMARKS INSTITUT FOR UDDANNELSE OG PÆDAGOGIK, AARHUS UNIVERSITET

i Dagbladet Information

TJEK, HVAD DU MÅ MED BILLEDER OG VIDEO

Hvad skal man huske, hvis man vil hænge gruppebilleder af børn og personale op på opslagstavlen? Eller hvis man vil sætte billeder af børnene på garderobekasser? Det har Datatilsynet lavet en tjekliste til. Den er målrettet medarbejdere i daginstitutioner, der ønsker at bruge billede og video i forbindelse med arbejdet, men kan også bruges i dagplejen. Formålet med listen er at sikre, at reglerne om databeskyttelse (GDPR) overholdes i forbindelse med brug af billeder af både børn og medarbejdere.

Find tjeklisten
på datatilsynet.dk

SÅDAN TALER DU MED BØRN OM KRIGEN

Det er vigtigt at svare på børns spørgsmål om krigen – ellers fylder de selv hullerne ud med fantasien. Sådan lyder et af rådene fra børnepsykolog Margrethe Brun Hansen til, hvordan du kan tale med børn om krigen i Ukraine.

- Lyt til barnet – og svar på barnets spørgsmål. Tilpas til barnets alder og afvent barnet, inden du fortæller videre.
- Fortæl altid sandheden. Igen er det vigtigt at være konkret og tilpasse svaret til barnets modenhed.
- Afslut med optimisme og håb. Sig f.eks., at Rusland og Ukraine er blevet uvenner, men de nok skal finde ud af det.

Byttede timeløn til fast arbejde efter klagesag

Den timelønsansatte Anni Pedersens bøn om feriepenge endte med fast job og 77.000 kr. efterbetaling.

AF IDA ØSTERLUND | FOTO: TOR BIRK TRADS

Der er altså noget, der ikke stemmer, tænkte Anni Pedersen, da hun ville tjekke sine feriepenge sidste år.

Hun er ufaglært social- og sundhedshjælper i hjemmeplejen i Silkeborg Kommune. Og hun havde aldeles ret i den tvivl, hun præsenterede for sin FOA-afdeling i Silkeborg: Der manglede en masse penge. Men ikke kun feriepenge, skulle det vise sig.

I juli 2018 blev Anni Pedersen ansat som timelønnet i hjemmeplejen i Silkeborg og arbejdede i gennemsnit 32 timer om ugen.

To år senere blev hun tilbudt fastansættelse med en ugentlig arbejdstid på syv timer. Men hun arbejdede stadig cirka 32 timer hver uge.

Hendes sagsbehandler i FOA, faglig konsulent Mona Martens, fandt svaret på Anni Pedersens undren: Feriepenge for de timer, man arbejder udover sin kontrakt, bliver nemlig udbetalt på et senere tidspunkt.

Men det var det mindste problem: På grund af sit høje timeantal i hjemmeplejen havde Anni Pedersen faktisk haft krav på at være fastansat på månedsløn siden sin ansættelse.

Hvis man er ansat til mere end en

månedsløn, har man som udgangspunkt ret til at komme på månedsløn med de goder, der hører med.

Uventet stort beløb

FOA rejste sagen over for Silkeborg Kommune. Og udfaldet blev et forlig, der med tilbagevirkende kraft og med virkning fra juli 2018 sikrede Anni Pedersens fastansættelse på 32 timer om ugen som ufaglært social- og sundhedshjælper i hjemmeplejen.

Samtidig har hun fået efterbetalt 77.000 kroner.

”Mona ringede til mig og sagde, at jeg skulle sætte mig ned, da hun skulle fortælle om forliget. Det var helt mærkeligt, at jeg skulle have så mange penge. Det havde jeg godt nok ikke regnet med,” siger Anni Pedersen.

Pengene dækker over en lang række goder, månedslønnede har, og som Anni Pedersen var gået glip af. Blandt meget andet seniordage, SH-nedskrivning, pension og anciennitetsstigning.

”Der er så mange parametre, man skal være opmærksom, når det kommer til timelønssager, og det er mange lønkroner, man kan miste ved at være timelønnet fremfor månedslønnet,” understreger Mona Martens.

KEND DIN RET

ALT FOR MANGE TIMELØNNEDE

Ved overenskomstforhandlingerne på det offentlige område i foråret 2021 var der stort fokus på at få nedbragt antallet af timelønsansatte i regioner og kommuner. Dengang var der alene på FOAs områder 39.373 personer på timeløn i kommuner og regioner. Arbejdsgivere og lønmodtagere er enige om, at antallet af timelønnede skal bringes ned.

KILDE: FAGBLADETFOA.DK

Tip os

Har du en historie om timeløn, du gerne vil have Fagbladet FOA til at skrive om? Kontakt os på redaktionen@foa.dk

Før Anni Pedersen fik job i hjemmeplejen, har hun arbejdet på fabrik, pakket møbler, arbejdet i børnehave, gjort rent og næsten færdiggjort uddannelsen til pædagogisk assistent.

LÆS MERE OM
TIMELØNNEDES
RETTIGHEDER
PÅ DE NÆSTE
SIDER

DE FIK OGSÅ HJÆLP AF FOA

Cecilie Andersen LÆGE OVERSÅ SKADE FLERE GANGE

Da Cecilie Andersen i august 2020 blev overfaldet på sit praktiksted, var lægen sikker på, hun ikke havde taget skade. Men Cecilie blev ved med at mærke smerter efter det overfald, hvor en psykisk ustabil beboer havde taget fat i hende bagfra og trukket ned i en kontorstol. Først under 3. konsultation indså lægen, at Cecilie havde ret. Hun har med hjælp fra FOA Odense fået en erstatning for en mengrad på 10 pct. og afventer yderligere erstatning, fordi hun ikke kan komme til at arbejde på fuld tid. Hun har ingen psykiske men og arbejder nu på et bosted som social- og sundhedsassistent.

Jane Løngren GRÆD TRE DAGE EFTER AFGØRELSE

I knap seks år kæmpede social- og sundhedsassistenten Jane Løngren for at få en arbejdsskade anerkendt som PTSD. Da sagsbehandleren fra FOA Odense midt i marts fortalte, at det endelig var lykkedes, græd Jane i tre dage. Lettet over at der endelig var folk i systemet, der troede på hende. Hun kom til skade, da hun som ansat i hjemmeplejen skulle give medicin til en af de psykisk syge borgere, hun dagligt besøgte. Men den dag blev hun mødt med baseballbat, spyt og trusler. En måned senere brød hun sammen og har ikke arbejdet siden. Hun er nu førtidspensionist og venter på at få beregnet sin samlede erstatning.

Har du brug for hjælp
Kontakt din FOA-afdeling via
foa.dk/afdelinger

Mere sikker ansættelse

Det har givet både ro og sikkerhed at blive fastansat, fortæller Anni Pedersen.

"Det passer mig glimrende. Jeg får både flere rettigheder og mere frihed i forhold til før. Det gør altså rigtig meget, og jeg kan godt mærke, at jeg føler mig

meget mere sikker nu," siger hun og kvitterer for den hjælp hun har fået i FOA:

"Hvis jeg ikke havde studset over, at jeg manglede nogle feriepenge, var det nok ikke blevet opdaget. Så jeg kan bestemt ikke klage over den hjælp, jeg har fået." ★ IDBO@FOA.DK

SÅDAN SIKRER DU DIG SOM TIMELØNNET

Arbejder du som timelønnet vikar, vil der være mange fordele ved at blive månedslønnet.

AF MERETE NIELSEN | ILLUSTRATION: COLOURBOX

” Det passer mig fint at tage de vagter, der kommer. Det giver mig fleksibilitet i forhold til mit privatliv.”

Sådan kan holdningen være blandt dem, der arbejder som tilkalddevikarer i for eksempel hjemmeplejen eller på en døgninstitution. Selvom de som timelønnede typisk ikke har et fast skema, arbejder mange alligevel en del timer hver måned, fordi arbejdspladsen har et højt forbrug af vikarer. Men i det øjeblik, man for eksempel bliver sygemeldt, har man ikke de samme rettigheder som de fastansatte. Og det kommer som en

overraskelse for mange, siger Poul Simon Rasmussen, konsulent i FOAs overenskomstafdeling.

”Vi oplever, at der er en udbredt tillid til, at man især på det offentlige arbejdsmarked har en række rettigheder, og så er det først, når man bliver gravid eller syg, at man som timelønnet kan opleve, at arbejdsgiveren siger: ’Vi har ikke brug for dig mere’,” siger han.

Derfor anbefaler FOA, at man bliver ansat på månedsløn, da der er en række rettigheder, der knytter sig til at være månedslønnet frem for at være timelønnet. ★ MEN@FOA.DK

1

TIMELØNNEDE KAN SIGE NEJ TIL VAGTER, MEN ...

Hvis du arbejder som timelønnet tilkalddevikar, er der ikke nogen tryghed i ansættelsen, heller ikke selvom du oplever det som mere eller mindre fast arbejde:

- Du er ikke garanteret nogen indtægt.
- Du har ikke noget opsigelsesvarsel og kan opsiges fra dag til dag.
- Du kender ikke din arbejdstid på forhånd.
- Du får ikke løn under sygdom og barsel.
- Det er ikke sikkert, du får månedlige indbetalinger til din pensionsordning.
- Du kan sige nej til vagter, men kan så risikere, at du ikke bliver tilbudt flere.

2

DET ER DU SIKRET SOM MÅNEDSLØNNET

At være ansat på månedsløn betyder mere tryghed i jobbet:

- Du kan godt blive opsagt, men du har et opsigelsesvarsel, der kan være op til 6 måneder, afhængig af din overenskomst.
- Du får en fast løn hver måned, og du får månedlige indbetalinger til din pensionsordning.
- Du kender din arbejdstid på forhånd.
- Du får fuld løn under barsel og sygdom.
- Du kan få frihed med løn ved barns 1. og 2. sygedag.
- Du har ret til omsorgsdage og seniordage.
- Du optjener anciennitet. Det betyder, at der er nogle fastlagte lønstigninger alt efter, hvor længe du har været ansat.

3

SÅDAN BLIVER DU MÅNEDSLØNNET I DET OFFENTLIGE

Hvis du er ansat til mere end en måneds beskæftigelse, skal du som udgangspunkt på månedsløn med de gode, der følger med – uanset dit ugentlige timetal.

Planlægger din arbejdsgiver vagter for dig fremadrettet, så er der ikke længere tale om pludseligt opstået behov, hvilket er en betingelse for at kunne have timelønnede på tilkaldebasis.

4

SÅDAN BLIVER DU MÅNEDSLØNNET I DET PRIVATE

Som hovedregel har du ret til at komme på månedsløn, hvis du opfylder disse tre betingelser:

- Du har en gennemsnitlig arbejdstid på mindst 8 timer om ugen.
- Du er ansat til mindst 1-3 måneders beskæftigelse (afhængig af hvilken overenskomst du hører under).
- Du er beskæftiget i fulde kalendermåneder.

På det private område kan du dog også være omfattet af en overenskomst, hvor der ingen begrænsninger er for, hvor længe du kan være timelønnet.

5

BRUG DIN FAGFORENING

Hvis du arbejder som timelønnet, så tag fat i din tillidsrepræsentant eller din FOA-afdeling for at få vejledning i forhold til at blive månedslønnet, inden du går til din leder. Spørg også din a-kasse til råds, da det også kan have betydning for udbetaling af dagpenge.

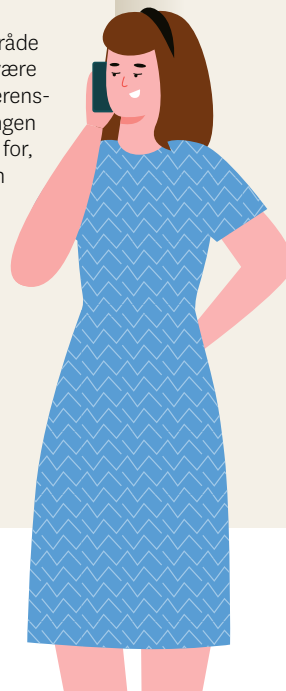

Læs mere på foa.dk/ansat-som-timelønnet

FLEST TIME-LØNNEDE PÅ SOSU-OMRÅDET

- På døgninstitutionsområdet er 46-48 % af omsorgs- og pædagogmedhjælperne timelønnede.
- På daginstitutionsområdet er 38,3 % af pædagogmedhjælperne timelønnede.
- Ikkeuddannet social- og sundhedspersonale har den højeste andel af timelønnede – nemlig 55,3 %.

KILDE: KOMMUNERNES OG REGIONERNES LØNDATAKONTOR

KLÆD DIG KLOGT PÅ

Har du lyst til at blive dygtigere til dit fag, er der mange muligheder – lige fra praksisnære kurser af få dages varighed til længerevarende efteruddannelse, der strækker sig over flere år. Fagbladet FOA giver dig overblikket og de gode argumenter, du kan bruge over for din leder.

TEMA AF FINN DANIELSEN, REDAKTIONEN@FOA.DK | FOTO: JØRGEN TRUE OG PRIVATFOTO

DIPLOM-
UDDANNELSER

Økonomi

Optagelses-
krav

Fagligt
indhold

Varighed

ARBEJDSMARKEDS-
UDDANNELSER
(AMU)

AKADEMI-
UDDANNELSER

FÅ OVERBLIKKET
OVER KURSER OG
UDDANNELSER PÅ
SIDE 44

MØD
DEM PÅ
DEN NÆSTE
SIDER

Heidi Green Andersen:
'Jeg falder fagligt af på den, hvis jeg ikke får efteruddannelse.'

Lars Bo Larsen:
'Bliver jeg ikke opdateret på ny viden, er der ting og sager, jeg ikke kan lave mere.'

Elise Bach Lønbæk:
'Jo fagligt dygtigere jeg er, jo bedre kan jeg vejlede eleverne.'

Efteruddannelse gør det sjovere at gå på arbejde

Kurser og uddannelse betyder både kompetencer til at løse nye opgaver, personlig udvikling og bedre arbejdsmiljø. FOA vil derfor øge indsatsen med at vejlede om mulighederne.

ØNSKER AT ØGE FAGLIGHEDEN

Den mest afgørende grund til at søge uddannelse blandt ansatte i FOAs faggrupper er, at de vil være fagligt dygtigere. Det angiver 94 %. Men også ønsker om at fastholde pladsen på arbejdsmarkedet (30 %), højere løn (29 %), mere ansvar (24 %) eller andre opgaver (17 %) spiller ind.

KILDE: FOA-MEDLEMSUNDERSØGELSE OM "UDDANNELSE OG VEJLEDNING", 2021, 4.100 DELTAGERE

Hvis din arbejdsplads jævnligt giver dig mulighed for at få uddannelse og kurser, er du med stor sandsynlighed ret glad for dit job.

En undersøgelse fra FOA viser nemlig, at medlemmer, der i høj grad får den slags tilbud, er markant mere tilfredse med deres arbejdsplads og arbejdsmiljø end dem, der ikke gør det. Og den sammenhæng kan også ses i forskningen, lyder det fra Lars L. Andersen, der er professor ved Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA).

"Udviklingsmuligheder generelt er meget vigtige for arbejdsmiljøet. Hvis man lærer nyt, bliver man mere motiveret og oplever mere mening i det, man laver. Når man kan flere ting, bliver man også

bedre til at løse sine opgaver, og man føler sig mere værdifuld, når lederen udser én til opkvalificering," siger han.

Mange får nej

Og lysten til at dygtiggøre sig er der blandt FOAs medlemmer. To ud af tre har et stort ønske om at deltage i uddannelse og kurser inden for deres fag, men mere end hver tredje oplever, at de ikke får den uddannelse, de har brug for.

De vigtigste årsager er, at lederen ikke bakker op, at arbejdspladsen ikke har råd, eller at andre faggrupper prioriteres højere. Det viser en undersøgelse, som 4.100 medlemmer har deltaget i.

Vinni Jakobsen, der er næstformand i Social- og Sundhedssektoren og ansvarlig for uddannelsesområdet i FOA, glæder sig over interessen for efteruddannelse. Samtidig ærgrer hun sig over, at mange får et nej.

"Medlemmerne vil gerne holde sig opdateret og udvikle deres faglighed. Og man føler sig anerkendt, når arbejdsgiveren har øje for én og tilbyder uddannelse," siger Vinni Jakobsen, der ser flere forklaringer på hvorfor ikke alle kommer på kursus.

MEDLEMMERNE VIL GERNE HOLDE SIG OPDATERET OG UDVIKLE DERES FAGLIGHED

VINNI JAKOBSEN

POLITISK ANSVARLIG FOR UDDANNELSESOMRÅDET I FOA

”Det er svært at skaffe vikarer, og arbejdspladserne kæmper i forvejen for at få enderne til at hænge sammen. Hertil kommer, at det halter gevaldigt med de MUS-samtaler, hvor aftaler om individuel uddannelse burde blive indgået.”

Skal planlægges systematisk

FOA vil derfor styrke sit arbejde med at sikre medlemmerne efteruddannelse. Det skal blandt andet ske ved, at tillidsvalgte bliver bedre rustet til at rådgive og ved et løft af FOAs hjemmeside om emnet.

”Velfærdsområderne udvikler sig, og der sker en opgaveflytning. Manglende opkvalificering kan betyde både ringere kvalitet i udførelsen af arbejdet, og at man som ansat overser noget vigtigt. Det kan føre til usikkerhed, manglende arbejdsglæde og en følelse af utilstrækkelighed. Medlemmerne mister også muligheder for at udvikle særlige specialkompetencer, hvis efteruddannelsen går i stå,” fastslår Vinni Jakobsen.

FOA har tidligere foreslået, at efteruddannelse skal planlægges på lige fod med ferie, og den idé støtter 9 ud af 10 medlemmer ifølge FOAs undersøgelse.

I kommunerne er der opbakning til stram planlægning af kompetenceudviklingen. Det fremgår af et mail-svar fra Michael Ziegler, der er formand for Løn- og Personaleudvalget i Kommunernes Landsforening (KL). Han erklærer sig helt enig i, at det er vigtigt med en systematisk indsats.

”Medarbejdere med de rette kompetencer er helt afgørende for, at vi ude i kommunerne kan give borgerne et godt og trygt velfærdstilbud. Og ervedover er løbende kompetenceudvikling en vigtig del af at skabe en attraktiv arbejdsplads,” skriver han.

Ledelsen bakker op
Anja Bærskog Jensen
Pædagogisk assistent på
Drivhuset, aktivitets- og
værested for psykisk sårbare
i Thisted Kommune

Vi får mange tilbud om kurser, for eksempel om autisme eller forskellige diagnoser i psykiatrien. Det er meget nyttigt, for vi har mange forskellige slags borgere, som vi skal forholde os til. Ledelsen bakker op om efteruddannelse, og man må gerne selv være opsøgende i forhold til emner. Efteruddannelse betyder meget i mit nuværende arbejde, men er også vigtig, hvis jeg skulle miste jobbet eller selv ønske nye udfordringer. På kursusdage kan man også komme ud af huset og møde andre, man kan sparre med. Det er godt for arbejdsmiljøet.

Udviklingen går stærkt
Lars Bo Larsen
Teknisk servicemedarbejder
på Tornhøjsskolen i Aalborg
Kommune

Jeg startede som ufaglært for 31 år siden. Det, jeg kan, har jeg lært ved at kikke håndværkere over skulderen og tage kurser. Jeg har også taget uddannelsen som ejendomsservicetekniker. Noget af en udfordring, for jeg er talblind. Men bliver jeg ikke opdateret på ny viden, så er der ting og sager, jeg pludselig ikke kan lave mere. Den teknologiske udvikling går rigtig stærkt. Droner for eksempel kan både spare udgifter og forbedre arbejdsmiljøet. Desværre mangler nogle ledere forståelse for, at deres medarbejdere skal efteruddannes.

Der er afsat penge

Danske Regioners (DR) formand Anders Kühnau udtrykker i en mail til Fagbladet FOA glæde over, at de ansatte på FOA-områderne har lyst til at blive dygtigere og klogere.

”Det er godt både for den enkelte medarbejder og for patienterne. Der ligger derfor en vigtig ledelsesmæssig opgave i at få kommunikeret klart og tydeligt til medarbejderne, at deres efteruddannelse er vigtig for os,” skriver regionsformanden og fastslår, at der er penge til efteruddannelsen og henviser til, at der ved de seneste overenskomstforhandlinger blev afsat 14,5 millioner kroner til kompetenceudvikling på FOAs område. ★

61%

af danskerne finder efteruddannelse vigtig, meget vigtig eller helt afgørende for, at de kan fastholde deres job frem til pensionsalderen. Men kun hver femte har været på efteruddannelse inden for det seneste år.

KILDE: EPINION-RUNDSPØRGE FOR PENSION DANMARK MED 708 DELTAGERE, JANUAR 2022

1. U hensigtsmæssig adfærd og udadreageren ved demens (5 dage)
2. Tidlig opsporing af sygdomstegn (5 dage)
3. Medicinadministration (5 dage)
4. Projekt- og kvalitetsudvikling i sundhedsvæsenet (5 dage)
5. Kontakt med sindslidende borgere i hjemmeplejen m.m. (5 dage)
6. Praktikvejleder, PAU- og SOSU-elever (11 dage)

KILDE: UDDANNELSESSTATISTIK.DK OG FOAS KONSULENT I EFTERUDDANNELSESUDVALGET FOR DET PÆDAGOGISKE OMRÅDE OG SOCIAL- OG SUNDHEDSOMRÅDET

VEJE TIL FAGLIG UDVIKLING PÅ DET PÆDAGOGISKE OMRÅDE

Uddannelse	Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) Teoretiske og praksisnære uddannelser, der kan styrke kompetencer inden for specifikke arbejdsområder. De kan tages enkeltvis eller bygges sammen til længere forløb	Akademiuddannelser Giver ansatte et teoretisk og metodisk grundlag for at udvikle deres generelle faglighed og dækker store dele af FOAs arbejdsområde. Kan tages i sin helhed, men man kan også følge enkelte moduler	Diplomuddannelser Modulopbyggede voksenuddannelser, der giver deltagerne forudsætninger for at varetage højt kvalificerede funktioner. På niveau med bachelor- eller professionsbacheloruddannelse
Varighed	0,5-20 dage Typisk 3-5 dage	1 år på fuld tid Kan også tages på deltid over flere år	Typisk varer en hel uddannelse 3 år, hvis man læser på deltid, og ca. 1 år, hvis man læser fuldtid Man tilmelder sig et modul ad gangen og kan gennemføre uddannelsen i eget tempo
Eksempler på fagligt indhold	Børns leg/børn og unges udvikling Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse Igangsættelse af aktiviteter for børn og unge Forældre-samarbejde Risikobørn	Ungdomspædagogik Udviklingsarbejde Socialpædagogik Ledelse	Pædagogisk og socialt arbejde Specialpædagogik Kulturformidling til børn og unge Ledelse
Optagelseskrav	Ingen optagelseskrav	Mindst 25 år gammel, mindst to års relevant erhvervs erfaring og enten relevant erhvervsuddannelse, grunduddannelse for voksne (GVU), gymnasial uddannelse eller anden uddannelse på samme niveau	Diplomuddannelser henvender sig til voksne med erhvervs erfaring. Derudover skal man have en kort eller mellemlang videregående uddannelse og/eller en akademi-uddannelse
Økonomi	Man får sin normale løn. Arbejdsgiver får refusion (VEU-godtgørelse) og dækker deltagerbetaling. Ansatte på FOA-overenskomst kan søge op til 30.000 kr. i den kommunale eller regionale kompetencefond	Normal løn, arbejdsgiver kan søge refusion (SVU-godtgørelse) Ansatte på FOA-overenskomst kan søge op til 30.000 kr. i den kommunale eller regionale kompetencefond	Ansatte på FOA-overenskomst kan søge op til 30.000 kr. i den kommunale eller regionale kompetencefond pr. modul

Barren må gerne sættes højt

Heidi Green Andersen

Sosu-assistent og afdelingsleder for 26 ansatte på Bo og Nabo-skab, døgninstitution for udviklingshæmmede med domme

Jeg falder fagligt af på den, hvis jeg ikke får efteruddannelse. Derfor er det en stor drivkraft, som jeg også har brugt til at opbygge min karriere ved at snuppe det ene efter det andet. I min personalegruppe er der både medarbejdere, der gerne vil af sted på uddannelse, og andre, der helst er fri. For nogle kan det være angstprovokerende at skulle lære noget nyt. De kræver en særlig guidning, når de skal motiveres. Det er vigtigt, at man får noget med hjem fra efteruddannelse, derfor må barren for det faglige niveau gerne sættes lidt højt.

Mange vil gerne på uddannelse

Kim Eskesen

Sosu-assistent og tillidsrepræsentant for 140 ansatte, Psykiatrisk Afdeling Middelfart

Som tillidsrepræsentant er jeg opmærksom blandt mine kolleger for at give dem viden om vores muligheder for uddannelse, og jeg hjælper med at ansøge om økonomisk støtte. Mange vil rigtig gerne afsted, og det er godt. Men jeg så gerne, at vi fik mere kompetencegivende uddannelse og ikke bare opkvalificering af det eksisterende niveau. Så var der også noget til at løfte lønnen med.

GUIDE

SÅDAN OVERBEVISER DU DIN LEDER OM AT INVESTERE I DIN EFTERUDDANNELSE

1

Tal med din tillidsrepræsentant og leder om, at du gerne vil have efteruddannelse. Tag emnet op på et personalemøde. Kontakt en skole.

2

Få hjælp hos din tillidsrepræsentant eller i din FOA-afdeling, hvis dialogen med din leder er svær for dig og dine kolleger.

3

Undersøg hvilken viden, færdigheder og kompetencer, du/I vil få efter et uddannelsesforløb. Det kan blandt andre skolen hjælpe med at sætte ord på.

4

Brug MUS til at aftale uddannelse og kompetenceudvikling med din leder. Samtalen kan også bruges til at pege på, hvilken gavn arbejdspladsen vil få af din/jeres efteruddannelse. Fortæl din leder, hvordan du helt onkret regner med, at du kan bruge efteruddannelsen i dit job.

5

Overvej hvilke resultater, du kan være med til at skabe med dine nye kompetencer. Og fortæl din leder, hvordan de resultater kan medvirke til, at arbejdspladsen når sine overordnede mål.

KILDE: LAURA VOIGT MØLLEBRO, KONSULENT I FOA

PRAKTIKVEJLEDEREN:

Jeg skal være faglig skarp for at kunne vejlede

Elise Bach Lønbæk er storforbruger af efteruddannelse, for hun insisterer på at være opdateret på nyeste viden – både som sosu-assistent og i rollen om praktikvejleder.

”Jeg skylder både mig selv, mine kolleger og mine elever at klæde mig på til at kunne hjælpe dem bedst muligt,” siger social- og sundhedsassistent Elise Bach Lønbæk som forklaring på, at hun er storforbruger af efteruddannelse. Hun har lige afsluttet akademiuddannelsen i Sundhedspraksis, seks fag fordelt over tre år.

”Det har opkvalificeret mig både som vejleder og assistent. Tingene hænger jo sammen, og det er klart, at jo fagligt dygtigere jeg er, jo bedre kan jeg vejlede eleverne. Jeg skal være opdateret på, hvad der sker på området og ikke bare gå rundt i den sædvanlige trummerum,” siger Elise Bach Lønbæk.

Hun har brugt 6-8 timer om ugen til hvert af de seks fag. Det svarer til sådan cirka 500 timer i alt, har hun regnet sig frem til. Men det har været det hele værd, mener Elise, og familien blev taget ed, før hun startede.

”Jeg har fået større faglig viden, udviklet mig sprogligt og fået mere indsigt i, hvordan man stiller spørgsmål til menneskers reaktioner i forskellige situationer. Det kan

jeg for eksempel bruge, når elever udviser frygt for hjemmebesøg.”

49-årige Elise Bach Lønbæk er ansat i specialgruppen i Odsherred Kommune, der tager sig af psykisk syge borgere, socialt dårligt stillede og misbrugere.

Specialisering via efteruddannelse

Hun har været praktikvejleder i cirka 10 år, og den specialisering blev også understøttet af efteruddannelse. Først et kursus på seks uger i at være daglig vejleder og nogle år senere otte uger om funktionen som ansvarlig vejleder.

”Det er vigtigt at skabe et trygt miljø for vores elever. Jeg ser dem som fremtidige kolleger, og de skal have den bedste vejledning, de kan få. De har psykiatripraktikken hos os, og de skal klædes på, så de er trygge ved at tage ud i hjemmene og kan tage selvstændige beslutninger.”

Elise arbejder på fuldtid, og bruger cirka en tredjedel af arbejdstiden til vejledning. Specialiseringen som praktikvejleder har betydet mere variation i hendes arbejdsdag.

”Jeg kan godt lide at have elever. De kommer med nysgerrighed, med spørgsmål og med ny viden, som vi andre også kan lære

af. Jeg får også lidt mere i løn for at være vejleder, men det er altså ikke derfor, at jeg gør det. Det er vist 1.300 kroner om måneden. Men fint nok, for der følger jo også noget ekstraarbejde med.”

Elise Bach Lønbæk har tidligere også uddannet sig til demenskoordinator via en akademiuddannelse, og det betød, at hun kunne få merit på uddannelsen i Sundhedspraksis. Hun har desuden været på mindre kurser arrangeret af kommunen eller under AMU, blandt andet i kommunikation på arbejdspladsen.

”Jeg har været meget glad for at få al den viden med mig, og jeg vil råde andre til også at bruge efteruddannelse til at blive klædt ekstra godt på,” siger hun. ★

Social- og sundhedsassistent Elise Bach Lønbæk er storforbruger af efteruddannelse, blandt andet fordi hun gerne vil være bedst muligt rustet til at være en god praktikvejleder for elever i specialgruppen i Odsherred Kommune, hvor hun arbejder.

CODE GEVINSTER VED EFTERUDDANNELSE

- Nye kompetencer giver dig gode argumenter for højere løn.
- Du kan få nye arbejdsopgaver og karrieremuligheder, og du kan leve op til krav og forventninger, når der kommer nye arbejdsopgaver, metoder og teknologi.
- Du får papir på dine kompetencer.
- Via nye kompetencer kan du få mere ansvar. Og uanset om du er i job eller ledig, øger du dine chancer for at få det job, du drømmer om.
- Stærk faglighed og følelsen af at have de rette kompetencer skaber et bedre arbejdsmiljø for dig selv – og for dine kolleger.

KILDE: LAURA VOIGT MØLLEBRO, KONSULENT I FOA

Er du klar til forårets fridage og små ferier?

– Få PlusKort rabat på alt fra cykler til hotelophold

PlusBil.

Trænger bilen til nye dæk, olieskift eller andet? Så kør forbi et af de mange dæk- og autoværksteder, der ligger i hele landet.

10%

PlusFerie.

Nyd foråret og fridagene med familie og venner i skønne ferieboliger på hele Danmarks Solskinsø, Bornholm.

10%

PlusCykel.

Hos Jupiter Cykler finder du elcykler, citybikes og meget andet. Få rabat på både cykler og udstyr i deres butikker og på webshoppen.

9-15%

PlusBriller.

Benyt alle Synoptiks gode tilbud, og få 5 % PlusKort rabat oveni. På ikke nedsatte varer får du 20 % på normalprisen.

5-20%

Synoptik

PlusHotel.

Besøg Danmarks største hotelkæde med hyggelige kroer og skønne hoteller i hele landet.

9%

SMALL DANISH HOTELS.dk
moments of happiness

PlusFritid.

I Friluftsland finder du et kæmpe udvalg af beklædning og udstyr til friluftslivet fra nogle af verdens førende outdoorbrands.

9%

FOA PlusKort.

Scan QR-koden og få dit PlusKort på mobilen med det samme.

Dertages forbehold for trykfejl og ændrede rabattafgifter. Læs vilkår og betingelser for rabattafgifter på pluskort.dk

UDSATHED

DAGTILBUD FORMÅR IKKE AT LØFTE BØRN UD AF UDSATHED

Andelen af børn, der vokser op i udsatte positioner, har ikke ændret sig siden 1980'erne. Vi skal op på beatet, mener forsker.

AF MALIN SCHMIDT

I 40 år har andelen af børn, der vokser op i udsathed, ikke rykket sig.

"Faktisk ser vi, at det går den forkerte vej," siger professor Charlotte Ringsmose om de 20 procent, der vokser op i social udsathed. Heraf er fem procent i ekstra udsatte positioner, for eksempel på grund af psykisk sygdom eller misbrug hos forældrene.

"Det er bemærkelsesværdigt i betragtning af de mange indsatser, der har været i folkeskole og dagtilbud," siger Charlotte Ringsmose, der igennem årtiers forskning har forsøgt at finde frem til, hvilken forskel dagtilbud kan gøre for de børn. Hendes konklusion er klar:

"Vi har bevæget os mod en ny udsathed, som vi ikke formår at møde. Vi bliver nødt til at spørge: Har vi den kvalitet i dagtilbud, der skal til, især for de sårbare og udsatte børn? Svaret er desværre nej."

En kompleks opgave

Hendes forskning viser, at højkvalitetsdagtilbud gør en positiv forskel, middelkvalitet fastholder børn i den udsathed, de kom med, og dagtilbud med lav kvalitet gør faktisk mere skade end gavn.

"Vi troede, at vi kunne skabe lighed gennem velfærdsstaten, men det er vi ikke lykkedes med," siger Charlotte Ringsmose og henviser til, at det kræver dagtilbud af høj kvalitet – især nu, hvor udsatheden har ændret sig.

Det har den blandt andet ved, at befolkningen er mindre homogen end tidligere. Vi bor mere opdelt i villakvarterer og boligkomplekser og mødes derfor ikke på tværs af samfundsklasser.

Ressourcesvage familier – mange med et lavt uddannelsesniveau og anden etnisk baggrund end dansk – er mere koncentreret i visse boligområder, og det gør opgaven mere kompleks i de dagtilbud, hvor mange børn med særlige udfordringer er samlet. De har i høj grad brug for en til en-voksenkontakt, mens gruppen af børn, der stabiliserer, mangler.

"Mange af de børn er ikke vant til at blive mødt i deres følelser. Forældrene har ikke eller kun i ringe grad læst med barnet, leget med det og spurgt til, hvad barnet selv synes. Derfor har ansatte i dagtilbud en kæmpe opgave med at spejle barnet og vise, at de voksne genkender barnets følelser," siger Charlotte Ringsmose og påpeger, at vi tidligere har haft en tendens til at reparere på skadevirkninger med sprogindsats og læsehjælp.

"Der har udviklet sig en kultur for, hvad der er godt nok. Men det er ikke godt nok for de sårbare og udsatte børn. Vi skal op på beatet her." ★ MASCH@FOA.DK

FOTO: AAU.DK

Charlotte Ringsmose
Professor ved Institut for
Kultur og Læring
Aalborg Universitet

BAG OM ORDET

Børn i udsatte positioner.

En sammensat gruppe af børn, der for eksempel kan være med en svag socio-økonomisk baggrund, med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse eller i risiko for at stå uden for fællesskabet.

KILDE: BØRNE- OG UNDERVISNINGSMINISTERIET, 2018

Vi skal have et øje på sorgen

Det skal være en naturlig del af skolens kultur at tage hånd om børns sorg, siger pædagog Annemette Christiansen, der er sorggruppeleder på en skole.

AF NANA TOFT | FOTO: JØRGEN TRUE

”Min erfaring med børn er, at de tager alt med ind i skolerummet. Deres erfaringer. Deres følelser. Deres sorg, hvis de har mistet. Alt er medvirkende til, hvordan de udvikler sig,” fortæller Annemette Christiansen.

Til daglig arbejder hun som ressourcepædagog i folkeskoleafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium i København, hvor hun i de seneste tre år også har ledet en række sorggrupper for elever, der har mistet et nært familiemedlem.

”For langt de fleste er skolen et velkendt sted med lærere, de er trygge ved. Det er derfor et godt udgangspunkt for at tale om de ting, der er svære,” siger Annemette Christiansen, der mener, at det skal være en naturlig del af skolens kultur at tage hånd om børns sorg og tilbyde et rum, hvor de kan møde andre i samme situation.

Afhjælper ensomhed

Det var ikke Annemette Christiansens egen idé at etablere en sorggruppe. Men da en kollega bragte det på banen for tre år siden, greb hun bolden:

”Ja, det er sindssygt vigtigt det her,” tænkte hun.

Hun har ikke haft mange elever. Gudske- lov, som hun siger. Men det gør ikke sorggruppen mindre væsentlig, pointerer hun.

”Børnene er ofte meget ensomme. Det går igen fra flere i gruppen, at de ikke føler, at andre forstår dem. Ligesom hos os voksne er døden stadig et tabu, når begra-

velsen er overstået. Nogle af børnene siger for eksempel: ’Det er svært, når jeg græder, for så bliver andre nogle gange utilpasse’. Min oplevelse er, at gruppen mindsker børnenes følelse af at være anderledes,” siger Annemette Christiansen.

Lille indsats med stor betydning

Selv har hun ikke den store berøringsangst overfor sorg og død. Måske fordi hun både har været i praktik hos en bedemand og været frivillig ved Børnetelefonen.

Det var et kursus i sorggruppeledelse i Kræftens Bekæmpelse, der for alvor kickstartede Annemette Christiansens motivation for at starte en sorggruppe. Her fik hun nogle redskaber, hun kunne sætte i spil med børnene og ikke mindst overblikket over, hvordan hun skulle komme i gang.

”Det er en lektion hver anden uge, så det er ikke mange ressourcer, man bruger på det, men den forskel, det kan gøre, den er stor,” siger Annemette Christiansen.

En væsentlig del af sorggruppearbejdet er også at sparre med kolleger, der kan have brug for hjælp til, hvordan de som lærere tackler det i klassen. Indimellem ’låner’ de Annemette Christiansen til at holde oplæg om det at miste, og eleverne kan stille spørgsmål.

”Vi har 28 i hver klasse, og der kan være nogle elever, der går under radaren. Jeg forsøger at gøre mig så synlig som mulig, så jeg bliver mere tryk at gå til.” ★

REDAKTIONEN@FOA.DK

Annemette Christiansen har selv prøvet at miste og ved, hvor vigtigt det er at tale om døden og sorgen som en naturlig del af livet. ”I skolen kan børnene opleve både at græde og grine, når de glemmer sorgen for en stund. De skift er noget af det, vi taler om i gruppen.”

SÅDAN FUNGERER SORGGRUPPEN

- Ved hvert skoleårs start sender Annemette Christiansen et brev ud til alle forældre på Aula og en mail til alle sine kolleger på folkeskoleafdelingen, hvor hun fortæller, at sorggruppen eksisterer, og hvad formålet er.
- Annemette Christiansen kan både blive kontaktet af lærere, forældre og elever og starter med en forsamtale; typisk med en forælder og barnet selv. Herefter får de lov til at tænke over, om det er noget for dem.
- Hun har en fast ugedag hver 14. dag, hvor der er lagt en lektion til sorggruppen. Nogle elever henter hun i klassen, andre kommer selv. Det afhænger af alder, og hvordan barnet har det.
- Nogle kommer enkelte gange. Andre bliver ved i mange måneder.

KILDE: RESSOURCEPÆDAG OG SORGGRUPPELEDER ANNEMETTE CHRISTIANSEN

TAG ET KURSUS I SORGGRUPPELEDELSE

Kræftens Bekæmpelse tilbyder et tredages kursus i sorggruppeledelse. Kurset er særligt målrettet ansatte i skoler, SFO'er, sundhedspleje samt frivillige, der vil gøre en forskel for børn i sorg.

Læs mere

på cancer.dk – søg på sorggruppelederkursus

HUSK!**22. april**

kan du udfylde dit dagpenge- eller efterlønskort på foa.dk. Se oversigt over alle datoer på foa.dk/udbetalingsperioder.

Husk at udfylde din Joblog

Mindst en gang om ugen skal du skrive de job, du søger, i en digital joblog – enten via foa.dk/akassen eller jobnet.dk. Du skal logge flere job hver uge. Jo flere ledige stillinger, der er, desto flere skal du søge og registrere i din joblog. Derudover skal du hver måned gemme mindst én af de ansøgninger, du har sendt, i din joblog. Du kan miste dagpengene, hvis du ikke opfylder disse krav.

Nyt job?

Find dit nye job på FOA Job via foa.dk/akassen.

Digital post

Har du husket at tjekke din post fra FOA? Det gør du på foa.dk/min-post. Husk, at du på 'Mit FOA' i øverste højre hjørne på hjemmesiden kan du se og eventuelt ændre, hvordan du får besked, når der er post til dig. Vi anbefaler, at du både får besked pr. mail eller sms.

A-KASSENS CALLCENTER – en udvidet service til dig

Hvis du har brug for at kontakte a-kassen uden for normal åbningstid, kan du ringe til callcentret på tlf. 46 97 10 10. Vi har åbent mandag til fredag kl. 16-20. Her kan du få hjælp, når du har brug for det.

INDEN DU HOLDER FERIE

FÅ STYR PÅ REGLERNE FOR FERIEDAGPENGE

AF METTE WIEDERHOLT PEDERSEN

Skal du på ferie i foråret, eller er du ved at planlægge sommerferien, så husk også at tjekke det med feriedagpengene, og hvem du skal informere om ferien.

Giv besked til jobcenter og a-kasse

Hvis du er i arbejde, skal du aftale ferien med din arbejdsgiver. Er du ledig, kan du selv vælge, hvornår du holder ferie, men både jobcentret og din a-kasse skal have besked – enten telefonisk eller skriftligt.

Du skriver til din lokale a-kasse i foa.dk/min-post. Vi skal have besked senest på feriens første dag. Jobcentret skal have besked så hurtigt som muligt og mindst to uger før feriens start.

Hvis du ikke overholder denne frist, har du pligt til at deltage i de møder og aktiviteter, som jobcentret indkalder til – også selvom du holder ferie. Deltager du ikke, risikerer du at miste dagpengene for en periode.

Hvis du vil være sikker på at have dine feriedagpenge inden feriens start, skal vi have modtaget din ansøgning senest en måned, inden du holder ferien.

Sådan søger du

Du søger om at få udbetalt feriedagpenge via foa.dk/feriedagpenge. Du kan som regel tidligst få udbetalt dine feriedagpenge, når du har holdt den ferie, du måtte have optjent fra en arbejdsgiver – husk at oplyse på ansøgningen om feriedagpenge, om du har optjent ferie hos en arbejdsgiver.

Tjek, om du har optjent feriedagpenge

Hvis du har modtaget dagpenge, feriedagpenge eller barselsdagpenge efter 1. september 2021, kan du have optjent ret til at få udbetalt feriedagpenge fra FOAs A-kasse. Hvis du har optjent et antal dage med feriedagpenge, vil du på din seneste udbetalingsmeddelelse kunne se, hvor mange dage du har optjent.

De dage med feriedagpenge, som du har optjent siden 1. september 2021, kan du afholde frem til 31. december 2022. Du kan søge om at få feriedagpengene udbetalt frem til 31. januar 2023.

Disse krav skal være opfyldt

Feriedagpenge kan betragtes som en erstatning for, at du ikke har optjent ret til fuld ferie hos en arbejdsgiver, for eksempel fordi du har været på dagpenge i en periode. I modsætning til feriepenge optjent efter ferieloven er feriedagpenge en særlig ydelse, som du kun har ret til, hvis du opfylder nogle særlige betingelser. Du skal blandt andet have ret til dagpenge på ferietidspunktet og være i arbejde som lønmodtager eller være ledig og tilmeldt jobcentret.

Hvis du har ret til at forlænge din dagpengetid, kan du også modtage feriedagpenge i den forlængede dagpengeperiode. Du skal desuden umiddelbart før ferien opholde dig i Danmark og stå til rådighed for arbejdsmarkedet. ★

REDAKTIONEN@FOA.DK

Læs mere
foa.dk/feriedagpenge

KØKKENLEDER TINA KIRKEDAL:

JEG ELSKER AT LAVE MAD TIL BØRN

AF SIMON MARVIG RAVN | FOTO: JACOB NIELSEN

Oprindeligt er jeg uddannet teknisk tegner. Jeg holdt meget af faget, men fandt hurtigt ud af, at jeg ikke havde lyst til at sidde foran en computer hele dagen. Så blev jeg vikar i en integreret institution på Amager, hvor jeg også hjalp til i køkkenet. Jeg blev så glad for at lave mad til børn, at jeg sagde ja til jobbet som køkkenleder. Som den ældste i en søskendeflok på seks har det måske altid ligget lidt i kortene, at jeg skulle arbejde med børn.

Efter mange år i daginstitution fik jeg for 3½ år siden lyst til at prøve kræfter med et job i en kantine. Der fik jeg desværre en mindre rygs-kade, og jeg måtte erkende, at kantinearbejdet er for fysisk hårdt. Jeg gik hos en kiropraktor og fik tid til at tænke over, hvad jeg virkelig gerne ville. Og så gik det op for mig, hvor meget jeg savnede den daglige kontakt med børn.

Nu er jeg tilbage i en daginstitution, og det føles bare så rigtigt. En af mine vigtigste opgaver er at udfordre børnene og få dem til at smage på nye råvarer og retter. Børn er ikke kræsne – det ord bryder jeg mig ikke om. Der kan være mange grunde til, at børn ikke spiser visse ting. Hvis de lige er startet i institution med mange voksne og nye omgivelser, så er maden måske det eneste, de har kontrol over og kan sige nej til. Men når de er faldet til, så spiser de langt det meste. Jeg elsker mit arbejde og at hyggesnakke med gode kolleger, og så får jeg skøn respons fra børnene – som når de står i døråbningen og siger: 'Hej Tina, du laver verdens bedste boller'. ★

| CV |

2019- Køkkenleder i Børnehuset Irlandsvej på Amager
2018: Kantine på Holmen
2005-2018: Køkkenleder i vuggestuen Tvebakken på Amager
1995-2005: Pædagog- og køkkenmedhjælper i den integrerede institution Paletten på Amager, fra 1999 ansat som køkkenleder
1993-1995: Teknisk tegner

QUIZ

1. Hvor mange penge har Anni Pedersen fået efterbetalt af Silkeborg Kommune?

- A. 7.000 kr.
- B. 77.000 kr.
- C. 777.000 kr.

2. Hvad hedder den vuggestue, hvor Tina Kirkedal arbejdede fra 2005-2018?

- A. Tvebakken
- B. Småkagen
- C. Makronen

3. Hvem siger: "Efteruddannelse betyder meget i mit nuværende arbejde, men er også vigtig, hvis jeg skulle miste jobbet eller selv ønske nye udfordringer."

- A. Social- og ældreminister Astrid Krag (S)
- B. Sektorformand i FOA Torben Hollmann
- C. Pædagogisk assistent Anja Bærskog Jensen

4. Ugur er aldrig

- A. Tvær
- B. Vred
- C. Sur

5. Fyldet i en bagels indeholder 125 gram af en særlig ingrediens

- A. Tørrede tomater
- B. Tørrede abrikoser
- C. Tørrede ansjoser

6. Vi er gået tæt på en af illustrationerne i dette nummer af Fagbladet FOA. Hvad forestiller det?

- A. Spidsen af en sundhedsminister
- B. Spidsen af en jetjager
- C. Spidsen af en sandkage

KAN DU DIT FAGBLAD?

Vær med i lodtrækningen om et gavekort til Coop til en værdi af 250 kroner. Vi trækker lod blandt de indsendere, der har svaret rigtigt på flest spørgsmål. Du finder alle svar i dette nummer af Fagbladet FOA.

Kun medlemmer af FOA kan deltage i lodtrækningen. Send dit svar til: brevkasse@foa.dk senest **12. maj**. Du kan også besvare quizzen på foa.dk/quiz

Vinder af quizzen i Fagbladet FOA nr. 1/2021 blev **Karin Gøtke, Nibe**

Partistøtte – nej tak!

Hvert år skal fagforeninger sende en blanket til framelde af partistøtte til deres medlemmer. Det står der i 'Lov om private bidrag til politiske partier og offentliggørelse af politiske partiers regnskaber' fra 1990. Selv om det siden er blevet muligt at underskrive sådan en erklæring online, gælder loven stadig.

FOA går ikke ind for, at medlemmerne skal støtte politiske partier over kontingentet. Skulle det på et tidspunkt komme på tale, kan du på forhånd melde fra ved at bruge kuponen herunder.

Kuponen skal sendes til forbundets revisor. På den måde sikrer du dig anonymitet. FOA får kun at vide, hvor mange der har framelde sig – ikke hvem. Frameldingen gælder, indtil du annullerer den. Du behøver derfor ikke indsende kuponen, hvis du allerede har gjort det tidligere.

Du kan finde frameldingskuponen på foa.dk/partistoette og skrive den ud, hvis du vil undgå at klippe i bladet. Men desværre er du stadig nødt til at købe et frimærke og sende den med posten.

☐ **Framelding:** Jeg ønsker at være fritaget for at betale til politiske partier eller partipolitiske formål i øvrigt over medlemskontingentet.

Sendes til:
Ri Statsautoriseret Revisionsaktieselskab,
Skagensgade 1, 2630 Tåstrup
Mærk kuerten: **Erklæring**

Cpr.nr.
Lokal FOA-afdeling
Navn
Adresse
Postnummer og by
Dato
Underskrift

FOA
SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Kompetence-
løft på alle
niveauer

STYRK FAGLIGHEDEN. DET BETALER SIG.

Hos VUC ERHVERV får dine medarbejdere præcis det faglige kompetenceløft, der rustar dem til fremtidens arbejdsmarked.

Fagligt stærke medarbejdere giver højere kvalitet i opgaveløsningen, og større arbejdsglæde i hverdagen. Kontakt os og lad os lægge en plan sammen!

Find nærmeste VUC på www.vuc-erhverv.dk

VUC-ERHVERV
MERE END UDDANNELSE

Scan og
læs mere

Zealand

ERHVERVSAKADEMI
AARHUS

**"Jeg fik værktøjer til
at arbejde med børns
naturlige skaberkraft!"**

- Julie Sonja, tidligere kursist

FÅ EN ENDNU BEDRE HVERDAG

Som pædagog og medlem af FOA kan du få tilskud til Bloom Institutes efteruddannelse i Kreativ Procesfacilitering.

- Hos **Bloom Institute** får du som pædagog styrket dit virke og får værktøjer til at facilitere kreative processer der forløser børn og unges potentialer.
- 92% har fået øget ejerskab over deres arbejdslivs retning og indhold, og dermed mere overskud, inspiration og glæde i hverdagen.
- Kurset giver 5 ECTS points på **akademisk niveau**. Tal med din leder nu og søg finansiering gennem 'Den Kommunale Kompetencefond'.

Læs mere:
bloom.institute/kreativ-procesfacilitering

FREDERIKSSUND

Seniorklubben. 20. april kl. 13.30: Cafédag. Gensyn med Jens Jakob og Preben Nissen, der bl.a. underholder med John Mogensen. 18. maj: Udflugt til Kragerup Gods ved Ruds Vedby. Vi starter med rundvisning og foredrag, og derefter serveres 2-retters menu og kaffe. Drikkevarer er for egen regning. Afgangstidspunkt fra Frederiksværk og Frederikssund følger – der køres til aftalt tidspunkt. Tilmelding er bindende og skal ske til bestyrelsen senest på mødet 20. april. Pris FOA-medlemmer 350 kr. og gæster 450 kr. Der kan også indbetales via netbank:

regnr. 2232 – konto 43 97 15 10 72. Husk at skrive navn på indbetalingen.

GULDBORGSUND

Teknik-kost og service-sektoren. 21. maj: Tur til Stevn med besøg på Gjorslev Gods og Stevnstortet. Turen er med ægtefælle. Pris 200 kr. pr. person. Afgang kl. 8.45 fra Cementen i Nykøbing. Der serveres kaffe/te med lidt bagværk fra bageren. Ankomst kl. ca. 10.15. Kl. 10.30 starter rundvisning på Gjorslev Gods. Efter rundvisningen spiser vi frokost med lidt at drikke til. Kl. 13 kører vi til Stevnstortet, hvor vi får en rundvisning kl. 13.30. Kl. 15 går turen til Traktørstedet Gjorslev Bøgeskov, hvor vi har bestilt kaffe/kringle. Kl. 16.30 kører vi syd på. Ca. 18 hjemkomst til Cementen. Øl og vand sælges i bussen. Tilmelding og betaling senest torsdag 5. maj på 46 97 17 50. Betaling kan ske kontant i FOA eller på

Mobilepay nr. 95 809 med tekst: TK + dit navn og fødselsdato. Hvis afbud pga. sygdom på dagen ringes til Britta på 29 90 48 62.

HORSENS

Seniorklubben. 3. maj. kl. 14: Vi får besøg af Jesper, der fortæller, hvordan vi kan bruge Sundby. Der er kaffe/kage. 31. maj kl. 14: Vi får besøg af Piratheep Rabinathan, der fortæller om at komme til Danmark og vokse op i Horsens samt være en del af det politiske liv. Der er kaffe/kage. 14. juni fra kl. 10: Udflugt omkring Ajstrup, Saxild strand og kirke. Vi spiser middag på Malling Kro og fortsætter til Marselisborg Slotshave. På vej tilbage er der kaffe, bolle og lagkage på Malling Kro. Pris for medlemmer 300 kr., pårørende 350 kr. For at deltage i seniorklubbens arrangementer skal du være medlem. Årligt kontingent 160 kr. Årligt kontingent i FOA 222 kr. Tilmelding til udflugterne til formand Dorrit Bank på 60 19 70 16/dorrit.bank@stofanet.dk eller kasserer Sonja Møller Andersen på 60 71 17 80/sonja_andersen@stofanet.dk. Træffes bedst kl. 17-18.

ODENSE

Seniorklub. 26. april kl. 10-12: Foredrag v. Morten Hammeke om Elvira Madigan og Sixten Sparre, FOA Vesterbro 120. Efter foredraget er der socialt samvær med spisning af madpakke. Øl og vand kan købes. 10. maj: Udflugt til Tåsinge m.m. Kl. 9: Afgang

Vejerboden Nyborg – kl. 9.45: Afgang fra Dannebrogsgade Odense – kl. 10: Afgang fra Amtsgården. Turen går mod Tåsinge, Landet kirkegård, spisning på Bregninge Mølle, Skovsgaard gods på Langeland. Der serveres kaffe/kage på hjemturen. Pris medlem 300 kr., ikkemedlemmer 465 kr. Drikkevarer på egen regning. 24. maj kl. 10-12: Modetøjsopvisning v. Astrid Juul Østerlund på FOA Vesterbro 120. 7.-10. juni: 4-dagstur til Nr. Vorupør, Fur, og Mors. Kl. 7: Afgang Vejerboden Nyborg – kl. 7.30: Afgang fra Dannebrogsgade Odense – kl. 7.45: Afgang fra Amtsgården. Pris medlem 3.500 kr., ikkemedlemmer 3.925 kr. Tillæg for enkeltværelse 825 kr. Drikkevarer og frokost dag 1 og 4 er for egen regning.

SILKEBORG-SKANDERBORG

Seniorklubben. 7. april: Hør om høretab m.m. v. Audionova i Medborgerhuset. Tilmelding senest 31. marts. 19. maj kl. 8: Turen Ud i det blå. Vi mødes ved Jysk Park, Ansvej kl. 8. Tilmelding senest 12. maj. Se mere på FOA Silkeborg-Skanderborgs hjemmeside.

SØNDERJYLLAND

Seniorklubben. 11. maj kl. 11: Besøg Højer Pølse, hvor vi får virksomhedens historie fortalt, bagefter pølsebord og en enkelt genstand. Efter frokost er der mulighed for indkøb af pølser. Kl. 12.45 til Ecco museet i Bredebro med rundvisning samt kaffe/kage i

caféen. Samkørsel fra FOA Rødekro, Brundevej 2 kl. 10. Medlemmer betaler 75 kr., ægtefælle, som ikke er medlem af FOA, 160 kr. Tilmelding senest 4. maj på Foa.syd.dk. 15. juni kl. 8.30: 1-dagstur til Friderichstædt. Vi kører fra afdelingen kl. 8.30, der serveres et rundstykke/kaffe på turen, bytur og middag på Cafe Zum alten Ruderhaus (drikkevarer på egen regning) en times kanalrundfart og besøg Storkebyen Bergenhusen. Retur i Rødekro ca. 18. Pris for turen medlemmer 150 kr., ægtefælle, som ikke er medlem af FOA, 495 kr. Tilmelding senest 8. juni på Foa.syd.dk. Ret til ændringer forbeholdes. Medlemmer betaler 20 kr. for kaffe, ikkemedlem betaler 30 kr. samt entrépris ved arrangementer. Husk du er automatisk medlem af seniorklubben som efterløner og pensionist.

VESTSJÆLLAND

Tilmelding med NemID/MitID. foa.dk/vestsjaelland
Kontakt. tlf.: 46 97 38 60. Telefon- og åbningstider: man./tirs. kl. 9-15, ons. lukket, tors. kl. 9-17 og fre. kl. 9-13. Hjemmeside: foa.dk/vestsjaelland. Mail: vestsjaelland@foa.dk. Akuttelefon faglig: 46 97 21 63 kl. 16-22 på hverdage. A-kassens callcenter: 46 97 10 10 kl. 16-20 på hverdage. Kontorerne i Kalundborg og Ringsted har ændret status til aftalekontorer. Kontorerne er ubemandede, og der skal laves en aftale for fremmøde på et af kontorerne.

Fagforeningen. 30. maj kl. 15.30: Ladywalk, Skælskør Hallen, Sorøvej 90, Skælskør. 15. nov. kl. 17: Afdelingsgeneralforsamling, Filadelfia, Kurvej 4, Dianalund. Tilmelding til spisning senest 5. nov. Arbejdspladsbesøg: Hvis din arbejdsplads ønsker besøg af kontorbilen, så kontakt Lars Mortensen på lamo@foa.dk.
Social- og Sundhedssektoren. 25. okt. kl. 18: Generalforsamling, FOA, Stenhusvej 35, Holbæk. Tilmelding til spisning senest 18. okt. Pædagogisk sektor. 10. nov. kl. 17.30: Generalforsamling, FOA, Stenhusvej 35, Holbæk. Tilmelding til spisning senest 3. nov.
Servicesektoren. 3. nov. kl. 17: Generalforsamling, FOA, Japanvej 2, Slagelse. Tilmelding til spisning senest 27. okt.
A-kassen. 27. okt. kl. 18: Efterlønsmøde, FOA, Japanvej 2, Slagelse. FOA Job og Kompetencecafé – få styr på dine muligheder for at blive bedre til IT og jobsøgning og for at styrke dine almene kompetencer. Tilmelding til a-kassen på 46 97 38 60 – efterfølgende kontaktes du af AOF om tid og sted.
Efterløn- og seniorklubben Holbæk. 2. maj kl. 13: Kvindeskæbner i Danmark ved Odins Ravne. Tilmelding ikke nødvendig. 7. juni kl. 8.55: Tur til Orø. Medlem 250 kr., ledsager 300 kr. Tilmelding og betaling senest 7. maj. 6. sept. kl. 9: Udflugt til Stengalleriet. Medlem 250 kr., ledsager 300 kr. Tilmelding og betaling senest 5. august.

MEDLEMSPULSEN**Vindere i februar 2022****Hovedpræmievinder**

Mette Hansen, FOA Århus

Gavekort til Coop

Jeanette Kjeldsen Pedersen, FOA Århus
Helle Bagh Jensen, FOA Frederikshavn
Lisbeth Monrad, FOA Roskilde
Heidi Jensen, FOA Silkeborg-Skanderborg
Anita Wenzel, FOA 1

Hovedpræmien er et weekendophold for 2 på et Comwell-hotel i Danmark. Desuden har vi hver måned 5 Coop-gavekort til en værdi af 300 kr. Nye deltagere er velkomne på foa.dk/medlemspulsen

KONTAKT FOA

FOA, forbundshuset
Stauings Plads 1-3
1790 København V

Telefon: 46 97 26 26
Åbningstid:
Mandag-torsdag
8.30-16.00
Fredag 8.30-15.00

FOA-afdelinger

Afd. 1: 46 97 11 00
foa.dk/foa1
Bornholm: 46 97 33 13
foa.dk/bornholm
Frederikshavn: 46 97 11 70
foa.dk/frederikshavn
Frederikssund: 46 97 12 00
foa.dk/frederikssund
Guldborgsund: 46 97 17 50
foa.dk/guldborgsund

Herning: 46 97 12 60
foa.dk/herning
Holstebro: 46 97 14 14
foa.dk/holstebro
Horsens: 46 97 14 55
foa.dk/horsens
Kolding: 46 97 15 76
foa.dk/kolding
KLS: 46 97 15 00
foa.dk/cls
Køge: 46 97 16 00
foa.dk/koege

LFS: 35 44 45 46
foa.dk/lfs
Lillebælt: 46 97 36 10
foa.dk/lillebaelt
Lolland: 46 97 30 00
foa.dk/lolland
Mariagerfjord: 98 51 21 11
foa.dk/mariagerfjord
Midtjylland: 46 97 30 30
foa.dk/midtjylland
Nordjylland: 46 97 29 00
foa.dk/nordjylland

Nordsjælland: 46 97 33 90
foa.dk/nordsjaelland
Odense: 46 97 18 00
foa.dk/odense
Randers: 46 97 19 00
foa.dk/randers
Roskilde: 46 97 19 90
foa.dk/roskilde
Silkeborg-Skanderborg:
46 97 20 20
foa.dk/silkeborg-skanderborg

Efterløns- og senior-klubben Slagelse. 11. maj kl. 14: Velfærds-teknologi, Sundheds-huset, Ingemannsvej 61, Slagelse. Tilmelding ikke nødvendig. Vi mødes ved indgangen til Sundhedshuset. 2. juni kl. 8.45 fra Japanvej 2, Slagelse: Sommertur til Lolland. Medlem 275 kr., ledsager 350 kr. Tilmel-

ding og betaling senest 5. maj.
Efterløns- og senior-klubben Ringsted. 5. maj kl. 14: Gemt barn under Holocaust v. Tove Udsholt. Tilmelding ikke nødvendig. 2. juni kl. 9.30 fra Østre Parkvej 2G, Ringsted: Sommer-tur til Lolland. Medlem 275 kr., ledsager 350 kr. Tilmelding og betaling

senest 5. maj. 1. sep. kl. 14: Matador & Modernitet. Tilmelding ikke nødvendig.
Efterløns- og senior-klubben Nordvest-sjælland. 18. maj kl. 11: Kør selv-tur til Røsnæs. Vi mødes ved Natur-rummet, Røsnæsvej 233, Kalundborg. Deltager-pris 50 kr. Tilmelding og betaling senest 11. maj.

16. juni kl. 10: Kør selv-tur til Nyvang, Nyvang Alle 4, Holbæk. Deltagerpris 75 kr. Tilmelding og betaling senest 9. juni. 18. aug. kl. 8: Tur til Frederiksværk. Medlem 250 kr., ledsager 300 kr. Tilmelding og betaling senest 11. aug.
Efterløns- og senior-klubberne Holbæk, Slagelse, Ringsted og

Nordvestsjælland. 11.-13. sept.: Fællestur til Langeland, Ærø og Jylland. Medlem 2.400 kr., ledsager 2.895 kr. - enkeltværelse + 400 kr. Tilmelding og betaling i perioden 30. maj - 10. juni.

Redaktionen sluttet
24. marts

Indlæg til 'Det sker' sendes til Henriette Monrad, hmon@foa.dk

Frist til nummer 4
3. juni
Frist til nummer 5
22. august

Annoncer
Media-Partners
Telefon: 28 57 08 57
jorgen@media-partners.dk

Annoncefrist
Nummer 3
11. maj
Nummer 4
3. august

Annoncer og indstik, som er udsendt sammen med Fagbladet FOA, er ikke udtryk for FOAs anbefalinger.

Nummer 3 udkommer
Uge 25

Synspunkter frem-sat i Fagbladet FOA er ikke nødvendigvis sammenfaldende med FOAs synspunkter.

Vi tager ansvar for
indholdet og er tilmeldt

PRESSE NÆVNET

Medlem af Danske Medier
DANSKE MEDIERS
OPLAGSKONTROL

Tilsluttet Specialmediernes
Oplagskontrol

Oplag:
174.374/12. årgang
Tryk: Stibo Complete
ISSN: 1901-0214

Udgiver:

FOA

Staunings Plads 1-3
1790 København V
Telefon: 46 97 26 26
foa.dk
e-mail: foa@foa.dk

Savner I også nye kolleger?

Mange steder i landet er det svært at besætte de ledige stillinger, og en del arbejdspladser kører med ubesatte stillinger.

Derfor giver det rigtig god mening at indrykke en stillingsannonce i enten det trykte Fagbladet FOA eller i fagbladets nyhedsbrev, som hver fredag sendes direkte ud til over 120.000 modtagere. Her kommer jeres stillingsannonce direkte ned i postkassen eller ind i mail-boksen hos alle FOAs medlemmer.

I vil også blive set af de mange kvalificerede medarbejdere, som endnu ikke er jobsøgende, men som godt kunne fristes af et nyt og spændende job.

Tip din leder om muligheden.

Vil I vide mere, så kontakt:
Jørgen Ostenfeld
Media-Partners
28 57 08 57
jorgen@media-partners.dk

media
partners

F FAGBLADET FOA

Social- og Sundheds-afdelingen:
46 97 22 22
foa.dk/sos
Sydfyn: 46 97 27 27
foa.dk/sydfyn
Sydsjælland: 46 97 28 00
foa.dk/sydsjaelland
Sønderborg: 46 97 34 00
foa.dk/soenderborg
Sønderjylland: 46 97 35 00
foa.dk/soenderjylland

Vejle: 75 82 52 88
foa.dk/vejle
Vendsyssel:
46 97 10 30/46 97 13 46
foa.dk/vendsyssel
Vest: 76 10 93 50
foa.dk/vest
Vestsjælland: 46 97 38 60
foa.dk/vestsjaelland
Århus: 89 36 66 66
foa.dk/aarhus

PMF-afdelinger
FOA/PMF Kbh. Syd:
46 97 28 50
foa.dk/foa-pmf-kbh-syd
PMF afd. 1: 46 97 31 01
foa.dk/pmf1
PMF afd. 4: 43 71 66 90
foa.dk/pmf4
PMF Fyn: 46 97 13 13
foa.dk/pmf-fyn

PenSam
Jørgen Knudsens Vej 2
Postboks 282
3520 Farum
Telefon: 44 39 39 39
pensam@pensam.dk
pensam.dk

Anne Grethe Højgaard, social- og sundhedsassistent i hjemmeplejen i Ringsted, har peget på sin kollega Ugur Ortakci.

ANNE GRETHE HØJGAARD:

UGUR KAN MAN ALTID REGNE MED

AF MERETE NIELSEN | FOTO: JACOB NIELSEN

Hvorfor fortjener Ugur et kram?

En sur Ugur, det findes simpelthen ikke. I hvert fald ikke, når han er på arbejde. Det er 10 år siden, at han startede hos os som elev, og jeg har kun oplevet, at han møder smilende ind om morgenen og er klar til at tage fat. For Ugur er det afgørende, at andre har det godt. Borgerne kommer i første række – de forguder ham – men vi andre nyder også godt af hans energi og positive måde at være på. Og så bager han ovenikøbet rugbrød og boller, som han forkæler os med.

Vi står midt i et forsøgsprojekt med et mindre selvstyrende team, hvor vi selv skal løse problemerne, og det gælder også ved sygdom. Og heldigvis har vi Ugur, som tager ansvar og altid ser muligheder, når vi andre bliver lidt fastlåste. Han er enormt hjælpsom og fleksibel, hvis der skal byttes vagter, eller der opstår uforudsete opgaver. Og er en bil ikke blevet tanket, og der bliver muppet over det, siger Ugur bare: 'Den tager jeg'. Han er også faglig dygtig og vil gerne tilegne sig ny viden – for eksempel om sonder og kompressionsbehandling, og så tager han gerne elever med ud på sin rute og lærer dem op fra bunden. Hans måde at være kollega på, det fortjener bare så mange kram. ★

KRAMMET GÅR TIL

Ugur Ortakci
Social- og sundheds-
hjælper i hjemme-
plejen i Ringsted

Har du en skøn kollega, der fortjener et kram her på siden, så skriv til redaktionen@foa.dk. Der er et gavekort på 250 kr. til Coop til kollegahygge, hvis vi bruger dit tip.

BLØDE BAGELS

Savner du inspiration til en velsmagende madpakke, der kan holde energien oppe, så kig med her. Bagels med blød flødeost rørt med hakkede tørrede frugter eller agurk og tomat er et fint lille måltid.

AF KATRINE KLINKEN | FOTO: LINE FALCK

Orange
tørrede abrikoser
er behandlet med
svovl. De brune
er uden svovl

TIP!
En friskbagt
bagel smager
bedst ved stue-
temperatur

Bagels med flødeost og abrikos

10 stk.

25 g gær
3 dl vand
1 tsk. sukker
1 spsk. olie
1 spsk. salt
250 g hvedemel
250 g sigtemel
1 lille æg
1 spsk. blå birkers eller sesamfrø

Fyld til 4 bagels

400 g flødeost
125 g tørrede abrikoser
1 håndfuld friske basilikumblade

Opskrift

Smuldr gæren i lunkent vand og tilsæt sukker. Lad blandingen stå en halv times tid, til den skummer. Tilsæt olie, salt og gradvist de to slags mel. Ælt dejen glat og smidig. Dæk dejen til og lad den hæve ca. 45 min. ved stuetemperatur.

Tril dejen til 10 lange pølser på 25 cm. Form dem til ringe på et melstrøet bord og tryk enderne fast sammen. Sæt dejringene på bagepapir på to bageplader. Lad dejringene efterhæve 30 min.

Pensl med sammenpisket æg, og drys med birkers eller sesamfrø. Bag bagels ved 225 gr. evt. med damp ca. 20 min., til de er pænt gyldne i farven og lyder hult, når man banker på dem i bunden. Afkøl bagels på en bagerist.

Hak abrikoserne fint og rør dem sammen med flødeosten. Flæk hver bagel og smør dem med flødeosteblandingen og læg skyllede basilikumblade på.

Katrine Klinken er kok og ernærings- og husholdningsøkonom og arbejder som madskribent.

Læs mere
[instagram.com/katrineklinken](https://www.instagram.com/katrineklinken)

DAEMONKRATI

COMEDY TOUR 2021-22

13.05.22 KØBENHAVN, BREMEN
25.05.22 AARHUS, MUSIKHUSET
28.05.22 ODENSE, MAGASINET

MICHAELSCHOET.DK

ALLTHINGSLIVE

MICHAEL SCHØT